

**S P R A W O Z D A N I E
Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W KOŚCIANIE
ORAZ
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY

ZA 2025 ROK
PREZENTACJA POTRZEB**

Kościan, dnia 17 kwietnia 2026 r.

Spis treści

I. PODSTAWY PRAWNE.	4
II. ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ.	5
1. Zadania własne:	5
2. Zadania zlecone:	6
III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA.	6
IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ W 2025 R.	8
1. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej w mieście Kościanie w 2025 r. (art. 15 pkt 4).	8
2. Przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2025 dla Gminy Miejskiej Kościan (art. 16 a ust.1).	9
3. Realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych i praca socjalna (art. 15 pkt 2 i 5).	10
4. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń (art. 15 pkt 1 i art. 17 ust. 1 pkt 3-6).	12
5. Kierowanie do domów pomocy społecznej (DPS) i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy (art. 17 ust. 1 pkt 16, art. 54 ust.1).	14
6. Ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i świadczenia rodzinne (art.17 ust.1 pkt 20).	15
7. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych (art. 17 ust. 1 pkt 11 i art. 50).	15
8. Sprawowanie opieki przez kuratora i opiekuna prawnego	17
V. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.	18
1. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego: ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA W KOŚCIANIE (Świetlica).	18
2. Wspieranie rodziny w funkcji opiekuńczo-wychowawczej: ASYSTENCI RODZINY.	19
3. Świadczenie pomocy rodzinie w ramach Klubu Integracji Społecznej (KIS).	20
4. Świadczenie pomocy w ramach Lokalnego Centrum Wolontariatu (LCW).	20
5. Organizowanie poradnictwa specjalistycznego w ramach Zespołu Doradztwa Rodzinnego (ZDR).	21
6. Zapobieganie zjawisku niedożywienia w rodzinach; realizacja Programu pn. „Posiłek w szkole i w domu”.	22
7. Finansowanie kosztów systemu pieczy zastępczej.	23
8. Wspieranie w ramach zadania pn. „Kościański Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży”.	23
VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY NA PODSTAWIE USTAW SZCZEGÓLNYCH; SYSTEM ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO RODZINY.	24
1. Realizacja świadczenia wychowawczego „Program Rodzina 500 +”	24
2. Realizacja zadań związanych ze świadczeniami rodzinnymi i funduszem alimentacyjnym.	24
3. Prowadzenie postępowań w sprawach pomocy materialnej dla uczniów.	26
4. Realizacja zadań wynikających z Karty Dużej Rodziny.	26
5. Prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem i wypłatą dodatków mieszkaniowych oraz dodatku energetycznego.	27
VII. REALIZACJA „PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2025-2027”.	28
VIII. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ POLITYKI SPOŁECZNEJ.	34
1. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	34
2. Rozwijanie form aktywizacji społecznej i zawodowej.	34
3. Przeciwdziałanie zjawisku bezdomności.	41
4. Łagodzenie skutków zimy; Program „Akcja zima”.	43
5. Realizacja zadań wynikających z programu „Czyste powietrze”.	43
6. Realizacja zadań związanych ze świadczeniami wynikającymi ze wzrostu cen energii, gazu i innych źródeł ogrzewania.	44
IX. REALIZACJA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW.	44
1. Kontynuacja projektu pn. „Kościańskie Pudełko Życia”	44
2. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.	44
3. Program pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025.	45
4. Program „Opieka 75 +” – Edycja 2025.	45

5. Program „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ” - Edycja 2025.	46
6. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.	48
7. Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2025 r.”	49
8. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”.	49
X. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z POMOCĄ OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA.	50
XI. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KOŚCIANIE WEDŁUG ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	51
XII. REALIZACJA CELÓW „STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2016-2025” ORAZ ZADAŃ PREZENTOWANYCH W RAMACH POTRZEB POMOCY SPOŁECZNEJ.	54
XIII. PREZENTACJA POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.	55

I. PODSTAWY PRAWNE.

- 1 Podstawowymi aktami prawnymi, w oparciu, o które Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie (OPS) realizował zadania merytoryczne były następujące ustawy oraz przepisy wydane do ich wykonania:
 - 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.),
 - 2) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r., poz. 2151 ze zm.),
 - 3) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 917),
 - 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.),
 - 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1673),
 - 6) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1335),
 - 7) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1208),
 - 8) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2025 r., poz. 438 ze zm.),
 - 9) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r., poz. 881 ze zm.),
 - 10) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2024 r., poz. 1576 ze zm.),
 - 11) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.),
 - 12) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2024 r., poz. 475),
 - 13) ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025 r., poz. 620)
 - 14) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49),
 - 15) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz.U. z 2026 r., poz. 43),
 - 16) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025, poz. 647 ze zm.),
 - 17) ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2025, poz. 337 ze zm.),
 - 18) ustawa z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2025 r., poz. 1338),
 - 19) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1718).
- 2 Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowano również w oparciu o następujące podstawy prawne:
 - 1) uchwałę nr XVIII/200/16 Rady Miejskiej Kościana z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie ze zm.,
 - 2) uchwałę nr IX/61/24 Rady Miejskiej Kościana z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie Programu współpracy Gminy Miejskiej Kościan z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy

- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025,
- 3) uchwałę nr XXXII/408/22 Rady Miejskiej Kościana z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022-2025,
 - 4) uchwałę nr VIII/52/24 Rady Miejskiej Kościana z dnia 24 października 2024 r. w sprawie „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2024-2030”,
 - 5) uchwałę nr XII/136/16 Rady Miejskiej Kościana z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016-2025”,
 - 6) uchwałę nr XI/90/25 Rady Miejskiej Kościana z dnia 13 lutego 2025 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kościan na lata 2025-2029,
 - 7) uchwałę nr XIII/51/24 Rady Miejskiej Kościana z dnia 24 października 2024 r. w sprawie „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2025-2027”,
 - 8) uchwałę nr XX/206/04 Rady Miejskiej Kościana z dnia 29 stycznia 2004 r. w sprawie współdziałania miasta Kościana z jednostkami samorządu terytorialnego innymi organizacjami w aktywnych formach walki z bezrobociem (ze zm.).

II. ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ.

1. Zadania własne:

- 1) sporządzenie oceny zasobów pomocy społecznej na rok 2024 dla Gminy Miejskiej Kościan (ocena dokonywana jest za rok poprzedni),
- 2) realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 3) tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 4) prowadzenie diagnostyki osób, rodzin i środowisk,
- 5) prowadzenie pracy socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa, prewencji, w tym działań wspierających i korekcyjnych,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych i okresowych,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, w tym specjalnych zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, np.:
 - a) w szczególności na zakup żywności, leków, odzieży, opału itp.,
 - b) na pokrycie wydatków związanych z wypłatą świadczeń zdrowotnych osobom nieposiadającym ubezpieczenia, w tym osobom w kryzysie bezdomności,
 - c) na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych,
- 8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 9) przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej,
- 10) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 11) dożywianie dzieci,

- 12) sprawienie pogrzebu, w tym osobom w kryzysie bezdomności,
- 13) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 14) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 15) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 16) wypłacanie wynagrodzenia w wysokości ustalonej przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki przez kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych,
- 17) prowadzenie placówki opiekuńczo-specjalistycznej wsparcia dziennego; Świetlica Socjoterapeutyczna,
- 18) prowadzenie spraw związanych z wypłatą dodatków mieszkaniowych,
- 19) organizowanie wsparcia w Klubie Integracji Społecznej,
- 20) aktywizacja społeczności lokalnej w ramach Lokalnego Centrum Wolontariatu (LCW) i Klubu Wolontariusza,
- 21) współpraca z powiatowym urzędem pracy.

2. Zadania zlecone:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej,
- 3) realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych,
- 4) prowadzenie postępowania wobec osób uprawnionych do alimentów; obsługa Funduszu Alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
- 5) prowadzenie spraw związanych z pomocą materialną dla uczniów,
- 6) przyznawanie i wypłacanie dodatku energetycznego,
- 7) realizacja zadań związanych z refundacją podatku VAT i bonem energetycznym,
- 8) prowadzenie postępowania w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 9) wypłacanie wynagrodzenia w wysokości ustalonej przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki przez opiekunów prawnych osób całkowicie ubezwłasnowolnionych,
- 10) realizacja zadań wynikających z Karty Dużej Rodziny,
- 11) realizacja zadań z zakresu usuwania skutków klęsk żywiołowych,
- 12) prowadzenie postępowań w sprawach dochodu na potrzeby Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 13) realizacja pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 14) sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie.

III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA.

Zadania z zakresu pomocy społecznej i zabezpieczenia społecznego oraz projekty i programy specjalne realizowano w następujących, wyspecjalizowanych działach OPS:

- 1) **Dział Pomocy Środowiskowej**, w tym:
 - a) Zespół Pomocy Społecznej,
 - b) Zespół Wsparcia Osób Zależnych,

- c) Zespół Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- d) Zespół Asysty Rodzinnej,
- e) Zespół Doradztwa Rodzinnego,
- 2) **Dział Zabezpieczenia Społecznego,**
- 3) **Dział Ekonomiczno-Finansowy,**
- 4) **Dział Realizacji Świadczeń,**
- 5) **Dział Organizacyjny,** w tym:
 - a) Sekcja Spraw Pracowniczych,
 - b) Sekcja Administracyjno-Gospodarcza,
 - c) Punkt Kancelaryjny,
- 6) **Świetlica Socjoterapeutyczna,**
- 7) **Dział Aktywności Lokalnej,** w tym:
 - 1) Lokalne Centrum Wolontariatu,
 - 2) Klub Integracji Społecznej,
- 8) **Samodzielne stanowiska,** w tym:
 - 1) Radca Prawny,
 - 2) Specjalista ds. administracyjnych.

Strukturę zatrudnienia oraz średnie wynagrodzenie pracowników prowadzących pracę socjalną i obsługę klientów Ośrodka w 2025 r. ilustruje tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie wg stanu na 31.12.2024 r.	Zatrudnienie wg stanu na 31.12.2025 r.	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Zatrudnienie ogółem w osobach	52	55	105,77
2.	Zatrudnienie w przeliczeniu na etaty, w tym:	51,00	54,00	105,88
	1) Dział Pomocy Środowiskowej,	17	18	105,88
	2) Dział Realizacji Świadczeń,	5	5	100,00
	3) Dział Zabezpieczenia Społecznego,	6	5	83,33
	4) Dział Organizacyjny,	7,5	9,5	126,67
	5) Dział Aktywności Lokalnej,	7	8	114,28
	6) Dział Ekonomiczno-Finansowy,	5	5	100,00
	7) Dyrekcja i stanowiska samodzielne.	3,5	3,5	100,00
3.	Średnie wynagrodzenie miesięczne pracowników (brutto, bez jednorazowych wypłat)	Wg stanu na 31.12.2024 r.	Wg stanu na 31.12.2025 r.	Dynamika w %
	Ogółem, w tym:	6.264,38	6.447,90	102,93
	1) pracownicy obsługi merytorycznej (pracownicy socjalni, opiekunki środowiskowe, asystenci rodziny, pracownicy DAL),	5.987,83	5.894,87	98,45
	2) pracownicy administracyjni (kierownictwo, pracownicy księgowości, płac i kadr, działu zabezpieczenia społecznego).	6.566,12	7.067,30	107,63

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji kadrowej i księgowej.

Zatrudnienie wg stanu na 31 grudnia 2025 r. uległo zwiększeniu w porównaniu z rokiem 2024 o trzy etaty. Zwiększenie zatrudnienia było skutkiem zmian jakie zaszły w końcówce 2024 roku, gdzie 2 osoby rozwiązały stosunek pracy w związku z przejściem na emeryturę oraz zgonem zatrudnionego pracownika. W związku z czym Ośrodek wszedł z wakacjami w zatrudnieniu w 2025 rok. Zmianie uległa struktura zatrudnienia w poszczególnych działach, co wynikało z potrzeby

dostosowania organizacji Ośrodka do zakresu realizowanych zadań. Szczegółowy przebieg zmian kadrowych przedstawiał się następująco:

- 1) rozwiązanie stosunku pracy z uwagi na przejście na emeryturę 1 osoba,
- 2) nawiązanie stosunku pracy 4 osoby,
- 3) zmiana z pełnego etatu na $\frac{7}{8}$ etatu 1 osoba.

Ośrodek dysponuje 55 etatami, które nie są w pełni obsadzone z uwagi na ponawianie ofert pracy i brak zgłoszeń potencjalnych pracowników.

W tabeli dotyczącej wynagrodzeń nie ujęto dodatków motywacyjnych w wysokości 1.000,00 zł brutto finansowanych z dotacji celowej.

Wzrost średniego miesięcznego wynagrodzenia pracowników spowodowany był:

- 1) waloryzacją wynagrodzeń średnio o 280,00 zł,
- 2) wzrostem dodatku za wieloletnią pracę, tzw. „stażowego”.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ W 2025 R.

1. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej w mieście Kościanie w 2025 r. (art. 15 pkt 4).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie prowadził stały monitoring środowiskowy, na podstawie którego identyfikowano osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, związanych z m.in. ubóstwem, bezrobociem, chorobą, niepełnosprawnością.

Diagnozowanie problemów społecznych oraz analiza struktury świadczeń udzielanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie, pozwoliły:

- 1) rozpoznać obszary zagrożone kryzysem społecznym,
- 2) wskazać przyczyny, dla których określone środowiska zwracały się o pomoc socjalną,
- 3) określić zapotrzebowanie na świadczenia socjalne,
- 4) określić zapotrzebowanie na usługi społeczne.

Sytuację w tym zakresie ilustruje tabela, wskazująca powody, dla których w 2025 r. przyznana została pomoc socjalna.

Lp.	Rodzaj przyczyny	Liczba rodzin korzystających z pomocy		
		2024 rok	2025 rok	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ubóstwo.	137	136	99,27
2.	Bezdomność.	22	23	104,55
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa.	35	39	111,43
4.	Bezrobocie.	92	93	101,09
5.	Niepełnosprawność.	239	265	110,88
6.	Długotrwała choroba.	324	362	111,73
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym:	60	65	108,33
	- rodziny niepełne,	41	45	109,76
	- rodziny wielodzietne.	26	28	107,69
8.	Przemoc w rodzinie.	10	9	90,00
9.	Alkoholizm.	52	56	107,69
10.	Narkomania.	6	6	100,00
11.	Trudności w przystosowaniu społecznym po opuszczeniu zakładu karnego.	4	4	100,00

12.	Sytuacje kryzysowe (np. umieszczenie w ośrodku).	3	3	100,00
13.	Zdarzenia losowe	0	1	-----
14.	Sieroctwo	0	1	-----
	Liczba rodzin objęta wsparciem w ramach pomocy społecznej	2024 rok	2025 rok	Dynamika w %
		375	406	108,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z programu do obsługi świadczeń pomocy społecznej.

Analiza struktury świadczeń, dokonana według kryterium powodów przyznania pomocy wykazała, że przyczyny, dla których udzielone zostało wsparcie na przestrzeni ostatnich dwóch lat, nie uległy istotnym zmianom. Nadal zauważalny jest wzrost liczby osób z niepełnosprawnością, u których zdiagnozowano choroby o długotrwałym charakterze i które objęto różnego rodzaju pomocą. Ponadto utrzymuje się tendencja spadkowa dotycząca liczby rodzin korzystających ze świadczeń finansowych. Cykliczny, coroczny wzrost kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, którego wysokość w ostatnich latach uległa podwyższeniu w szybszym tempie w stosunku do wzrostu kwot zwaloryzowanych w 2025 r. kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej, spowodowała niejednokrotnie przekroczenie kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia. Pomimo tego, uwzględniając wzrost kosztów życia, można stwierdzić, że osiągane przez członków społeczeństwa dochody nie pozwalają na stabilne, bezproblemowe egzystowanie rodzin, a także osób w wieku senioralnym, samotnych.

Coraz większą popularnością wśród mieszkańców miasta cieszy się oferta usługowa, niepieniężne formy wsparcia, w tym praca z rodziną, poradnictwo specjalistyczne, wolontariat, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinach. W ostatnich latach szczególne zainteresowanie budzi oferta kierowana do seniorów i osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów, a także ukierunkowana na wspieranie kompetencji wychowawczych itp. Trend ten wskazuje na konieczność zmian w pomocy społecznej i rozszerzenie oferty usług społecznych, co Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie stopniowo wprowadza wzbogacając wachlarz świadczeń.

Udzielając pomocy, wskazywano na powód ważący w danym środowisku, co podwyższało jedne wskaźniki, a obniżało inne.

W oparciu o badania przeprowadzone w Ośrodku corocznie sporządzany jest plan potrzeb społecznych o charakterze materialnym i niematerialnym, stanowiący podstawę do:

- 1) określenia kierunków działań w zakresie prowadzonej pracy socjalnej i realizacji usług społecznych,
- 2) sporządzenia planu finansowego, uwzględniającego wysokość środków na pomoc przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej,
- 3) określenia wysokości dotacji na realizację zadań własnych i zleconych.

2. Przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2025 dla Gminy Miejskiej Kościan (art. 16 a ust.1).

W 2025 r., zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, przygotowano ocenę zasobów pomocy społecznej za 2024 r. (ocena dokonywana jest za rok poprzedni). W oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej sporządzono ocenę, która dotyczyła m.in.:

- 1) osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- 2) rodzaju problemów i ich rozkładu ilościowego,

- 3) infrastruktury, kadry, organizacji pozarządowych,
- 4) nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej bez względu na podmioty realizujące i finansujące.

Na podstawie art. 16a ust. 4, ocena za rok 2024 wraz z rekomendacjami przedłożona została Radzie Miejskiej Kościana na sesji w dniu 22 maja 2025 r. Dokument stanowił podstawę do:

- 1) zaprezentowania w sprawozdaniu za rok 2024 potrzeb w zakresie pomocy społecznej (zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej),
- 2) planowania budżetu na rok następny.

3. Realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych i praca socjalna (art. 15 pkt 2 i 5).

Realizując zadania w zakresie diagnozowania rodzin i środowisk oraz prowadzenia pracy socjalnej podejmowano następujące działania:

- 1) **przeprowadzano analizę i ocenę zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej.** Badania wykonywano w formie wywiadów środowiskowych, stanowiących podstawę do podjęcia decyzji o przyznaniu lub odmowie świadczeń pieniężnych, objęciu rodzin wsparciem usługowym.

Sytuacja w tym zakresie przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025	Dynamika w %
1.	2	3	4	5 (4:3)
1.	Liczba przyjętych wniosków.	1.867	1.816	97,27
2.	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.	1.529	1.600	104,64
3.	Liczba wydanych decyzji, w tym:	1.983	1.893	95,46
	- przyznające świadczenie,	1.735	1.629	93,89
	- odmowne,	14	5	35,71
	- pozostałe.	234	259	110,68
4.	Liczba zawartych umów,	15	5	33,33
5.	Liczba wywiadów przeprowadzona przez jednego pracownika socjalnego.	127	178	140,16

Źródło: Opracowanie własne.

W 2025 r. odnotowano dalszy spadek liczby wniosków o świadczenia z pomocy społecznej, a także decyzji przyznających pomoc. Powodem tego stanu rzeczy jest wzrost płacy minimalnej przy nieproporcjonalnej waloryzacji kryterium dochodowego uprawniającego do pomocy finansowej. Wprowadzenie kolejnych świadczeń rozszerzających katalog form pomocy finansowej dla osób z niepełnosprawnością, np. o świadczenie wspierające, dodatek dopełniający, które przyczyniły się do poprawy sytuacji finansowej wielu osób/rodzin dotychczas korzystających ze świadczeń wypłacanych przez OPS. Pomimo tego, występuje nadal zjawisko tzw. „ukrytego ubóstwa”, kiedy to osoby i rodziny nie spełniają kryteriów dochodowych uprawniających do pomocy finansowej, a posiadane środki nie wystarczają na zabezpieczenie podstawowych potrzeb.

Liczba rodzinnych wywiadów środowiskowych wzrosła. Są one przeprowadzane nie tylko w sytuacji przyznania świadczeń z pomocy społecznej, ale również w związku z dynamicznymi zmianami w sytuacji niektórych rodzin, na potrzeby jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu innych gmin, w celu określenia zobowiązania lub jego braku dot. odpłatności za pobyt członka rodziny w domu

pomocy społecznej, na potrzeby sporządzenia opinii, sprawozdań dla PCPR, sądów itp.

W celu realizacji pracy socjalnej na terenie miasta Kościana na początku 2025 r. zatrudnionych było 12 pracowników socjalnych w 12 rejonach obejmujących wszystkie osiedla i ulice miasta. W trakcie roku jeden z pracowników socjalnych zmienił stanowisko pracy. Z uwagi na aktualne trendy w pomocy społecznej i chęć podniesienia jakości świadczonej pomocy wyodrębniono Zespół Wsparcia Osób Zależnych, w którym pomoc świadczyło dwóch pracowników socjalnych, innych dwoje z kolei zajmowało się wyłącznie wsparciem w Zespole Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności realizował 1 pracownik socjalny. Zgodnie ze standardami określonymi w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11) „Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie spełnia standardy ustawowe;

2) **udzielano pomocy w rozwiązywaniu spraw osób w trudnej sytuacji życiowej.** Celem pracy socjalnej w środowisku była poprawa funkcjonowania osób i rodzin; rozwijanie ich aktywności i wzmacnianie samodzielności życiowej, a w konsekwencji uniezależnienie podopiecznych od świadczeń Ośrodka;

3) **działania podejmowane przez pracowników socjalnych ilustruje poniższa tabela:**

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025	Dynamika w %
		Liczba osób		
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Poradnictwo, (psychologiczne, prawne, rodzinne).	595	432	72,61
2.	Interwencja kryzysowa, w tym: umieszczenie osoby w kryzysie bezdomności w schronisku lub innej placówce, umieszczenie matki z dzieckiem w ośrodku interwencji, kierowanie osoby zagrożonej do DPS, pomoc w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zabezpieczenie dziecka, wystąpienie do sądu o ograniczenie praw rodzicielskich itp.	130	50	38,46
3.	Praca socjalna, w tym: podpisywanie kontraktów socjalnych mobilizujących klientów np. do: aktywizacji zawodowej, podjęcia leczenia odwykowego, uregulowania sytuacji mieszkaniowej, współpracy z psychologiem itp.	812	797	98,15

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach poradnictwa oraz pracy socjalnej, nakierowanej na profilaktykę, wskazywano klientom sposób rozwiązywania problemów, przy użyciu własnych zasobów i możliwości oraz wsparcia zewnętrznego;

4) **pobudzano aktywność społeczną osób i rodzin, inicjując różnorodne formy pomocy**, w tym:

- a) organizowano system doręczania korespondencji miejscowej przez klientów korzystających z pomocy społecznej (pozostających w trudnej sytuacji finansowej). Program realizowano w ramach prac społecznie użytecznych, dofinansowywanych przez Powiatowy Urząd Pracy. Ta forma aktywizacji objęła 12 osób,
- b) skierowano 4 osoby do realizacji prac społecznie użytecznych w MZGMiD,
- c) kontynuowano dodatkowe formy wsparcia i aktywizacji społeczno-zawodowej poprzez działalność Klubu Integracji Społecznej. Szczegółowe informacje w tym zakresie zamieszczono w dziale VIII.2) – „Realizacja innych zadań polityki społecznej. Rozwijanie form aktywizacji społecznej i zawodowej”,
- d) współpracowano z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kościanie, w ramach czego m.in. zgłaszano konieczność podjęcia działań w stosunku do osób spełniających wymogi art. 24 i 25 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, kontaktowano środowiska zagrożone z poradnią leczenia uzależnień i uzgadniano formy pomocy rodzinom, w których występuje choroba alkoholowa,
- e) współpracowano z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczenia zjawisk niekorzystnych społecznie, w tym z: kuratorami sądowymi, pedagogami i psychologami szkolnymi, Strażą Miejską, Policją itp.

4. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń (art. 15 pkt 1 i art. 17 ust. 1 pkt 3-6).

Świadczenia pieniężne wypłacano klientom Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie po spełnieniu warunków określonych w ustawie o pomocy społecznej (art. 8 ustawy o pomocy społecznej) tj.:

- 1) miesięcznego kryterium dochodowego, które wynosiło:
 - a) dla osoby samotnie gospodarującej 1.010,00 zł,
 - b) dla osoby w rodzinie 823,00 zł,
 - c) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- 2) kryterium przyczynowe (tabela str. 8).

Świadczenia wypłacano w formie:

- 1) **zasiłku okresowego** przyznawanego w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (np. renty). W 2025 r. zasiłek okresowy przyznano 67 rodzinom, udzielając 268 świadczeń na okres od 1 do 4 miesięcy. Średnia kwota przyznanego zasiłku wyniosła 473,69 zł miesięcznie (w 2024 r. – 323,40 zł). Ogólna kwota wydatków z tego tytułu wyniosła **126.950,00 zł**, tj. o 37.045,00 zł więcej, aniżeli w roku 2024. Świadczenie sfinansowano w 94,53% z dotacji celowej budżetu Wojewody Wielkopolskiego.

Struktura zasiłków okresowych wg kryterium przyczynowego:

- a) bezrobocie 34 rodziny,
- b) długotrwała choroba 15 rodzin,
- c) niepełnosprawność 21 rodzin,

- d) inne (np. potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, itp.) 1 rodzina,
- e) możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego 2 rodziny;

2) **zasiłku celowego** przyznawanego w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności:

- a) na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków, ogrzewania, w tym opału, odzieży, żywności, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia,
- b) na pokrycie kosztów drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, wyposażenia mieszkania, niezbędnych przedmiotów użytku domowego itp.,
- c) na pokrycie kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego.

W 2025 r. zasiłek celowy przyznano 50 rodzinom na ogólną kwotę 28.917,00 zł, tj. o 361,30 zł mniej, aniżeli w roku 2024. Liczba rodzin korzystających z tego świadczenia utrzymała się na stałym poziomie 50 w stosunku do roku poprzedniego. Średnia kwota przyznanego zasiłku wynosiła 578,34 zł i wahała się od 12,70 zł do 1.500,00 zł w przypadku jednej rodziny. Ponadto sprawiono 1 pogrzeb, którego łączny koszt wyniósł 5.177,42 zł;

3) **specjalnego zasiłku celowego** przyznawanego w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli dochód w rodzinie przekraczał kryterium dochodowe, a okoliczności uzasadniały przyznanie świadczeń.

W 2025 r. przyznano specjalny zasiłek celowy 62 rodzinom na kwotę 44.344,88 zł tj. o 2.551,91 zł więcej, aniżeli w roku 2024. Średnia kwota przyznanego zasiłku wyniosła 715,24 zł;

4) **zasiłku stałego** przyznawanego osobie pełnoletniej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego. Zasiłek stały ustalany jest w wysokości różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego a posiadanym dochodem, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1.229,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej, a dla osoby w rodzinie 1069,90 zł.

Kwota zasiłku nie może być niższa niż 100,00 zł miesięcznie.

W 2025 r. przyznano zasiłek stały 99 osobom (o 12 więcej aniżeli w 2024 r.).

Wyplacono 927 świadczeń (o 133 więcej aniżeli w 2024 r.) na kwotę **883.355,39 zł**, tj. o 262.273,56 zł więcej aniżeli w 2024 r.

Średnia wysokość przyznanego zasiłku wyniosła 952,92 zł. Wypłata zasiłków stałych, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, może być sfinansowana ze środków budżetu państwa do wysokości 100%.

W 2025 r. w budżecie na ten cel:

- a) zaplanowano 894.989,05 zł, w tym:

- środki własne: 5.328,70 zł,
- dotacja: 889.660,35 zł,

- b) wydatkowano:

- środki własne: 0,00 zł,
- dotacja: 883.355,39 zł.

Kwota wydatków na zasiłki stałe ogółem wyniosła **883.355,39 zł** i stanowiła 98,70 % wykonanego planu.

5. Kierowanie do domów pomocy społecznej (DPS) i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy (art. 17 ust. 1 pkt 16, art. 54 ust.1).

- 1) zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej do domu pomocy społecznej kieruje się osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W 2025 r. w domach pomocy społecznej przebywały 23 osoby, w tym 5 osób skierowanych na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego. W trakcie roku 1 osoba zrezygnowała z pobytu, a 5 osób zmarło.

Na koniec roku 2025 w domach pomocy społecznej przebywało 17 osób. Ośrodek ponosił odpłatność za pobyt 22 osób. Jedna osoba finansowała pobyt w DPS w całości ze środków własnych i rodziny. Gmina wносиła opłatę zastępczą, która została w całości zrefundowana przez rodzinę.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą:

- a) mieszkaniiec domu – nie więcej niż 70% swojego dochodu,
 - b) małżonek, zstępni przed wstępnymi – jeżeli ich dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego,
 - c) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy, a opłatami wnoszonymi przez ww. osoby,
- 2) średni koszt utrzymania w domach pomocy społecznej, do których kierowano podopiecznych wynosił 6.810,23 zł miesięcznie,
- 3) wydatki, poniesione z tytułu pobytu mieszkańców miasta Kościana w DPS w 2025 r. wyniosły **1.013.869,11 zł**, w tym: 9.389,05 zł wsparcie krótkoterminowe i były niższe od wydatków poniesionych w 2024 r. o 43.374,63 zł (dynamika 95,89%). Spadek ten wynikał z rezygnacji 1 osoby z pobytu oraz śmierci 5 mieszkańców w trakcie roku 2025. W konsekwencji za 6 osób nie ponoszono opłaty przez cały rok.

Rok	2022	2023	2024	2025	Dynamika w %
1	2	3	4	5	6 (5:2)
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wg stawek organów prowadzących w zł	4.537,10	5.362,30	6.283,72	6.810,23	150,10
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ponoszony przez Gminę Miejską Kościan w zł	3.100,00	3750,00	4.400,00	4.500,00	145,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej.

- 4) zgodnie z art. 55a i 55b ustawy o pomocy społecznej dom pomocy społecznej może świadczyć **usługi wsparcia krótkoterminowego** osobom pełnoletnim wymagającym wsparcia z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie są mieszkańcami domu pomocy społecznej. Wsparcie to może być realizowane w formie pobytu całodobowego lub dziennego (od 4 do 12 godzin dziennie) i ma na celu zapewnienie doraźnej pomocy w sytuacji czasowego ograniczenia możliwości sprawowania opieki nad osobą zależną w miejscu jej zamieszkania. Zakres i rodzaj usługi dostosowany jest do indywidualnych potrzeb osoby wymagającej wsparcia oraz jej sytuacji życiowej. Pobyt całodobowy w ramach wsparcia krótkoterminowego może zostać przyznany na

okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym, z możliwością przedłużenia w szczególnie uzasadnionych przypadkach o kolejne 30 dni.

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie skierował do domu pomocy społecznej 3 osoby na pobyt krótkoterminowy całodobowy. Łączny koszt realizacji tej formy pomocy wyniósł 9.389,05 zł.

6. Ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i świadczenia rodzinne (art.17 ust.1 pkt 20).

- 1) składki na ubezpieczenie zdrowotne przysługiwały osobom, pobierającym zasiłek stały i świadczenia opiekuńcze, które nie podlegały ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu,
- 2) w 2025 r. opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu:
 - a) zasiłku stałego 91 osobom na kwotę 77.462,10 zł,
 - b) świadczenia opiekuńczego 116 osobom na kwotę 291.605,00 zł,
- 3) kwota odprowadzonych składek wyniosła 369.067,10 zł i była wyższa od składek opłaconych w 2024 r. o 46.112,09 zł.

7. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych (art. 17 ust. 1 pkt 11 i art. 50).

Realizując zadania określone w art. 50 ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek organizował i świadczył usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób starszych, chorych, z niepełnosprawnościami, które zgodnie z zaleceniami lekarskimi wymagały opieki innych osób, a nie zawsze rodzina mogła zorganizować takie wsparcie. W ramach usług opiekuńczych udzielano pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i wykonywano czynności pielęgnacyjno-higieniczne. Usługi świadczone:

- 1) na terenie miasta Kościana, w miejscu zamieszkania osoby wymagającej pomocy,
- 2) na wniosek zainteresowanego,
- 3) we wszystkie dni tygodnia w godz. od 7:00 do 22:00.

W 2025 r. OPS zatrudniał 1 osobę na umowę o pracę, która realizowała usługi opiekuńcze. Ponadto usługi świadczone były przez Spółdzielnię Socjalną „Tutela”.

1) sytuacja w zakresie świadczenia usług opiekuńczych (bez usług specjalistycznych):

Lp.	Temat	2024	2025	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4 : 3)
1.	Ogólna liczba osób korzystających z usług opiekuńczych ¹	78	124	158,97
2.	Liczba podopiecznych objętych usługami przez Spółdzielnię Socjalną „Tutela”	70	124	177,14

¹ Liczba wskazana w punkcie 1 tabeli nie stanowi sumy liczb z punktu 2 i 3. W indywidualnych przypadkach osoba uprawniona do usług opiekuńczych mogła jednocześnie korzystać ze wsparcia więcej niż jednej opiekunki, np. ze względu na dużą liczbę godzin przysługujących usług lub w sytuacjach, gdy usługi były świadczone poza godzinami pracy opiekunki zatrudnionej przez OPS.

3.	Liczba podopiecznych objętych usługami przez pracownika OPS	8	5	62,50
4.	Liczba opiekunek: - spółdzielnia socjalna „Tutela” - pracownicy OPS	24 2	22 1	91,67 50,00
5.	Liczba godzin przepracowanych: - spółdzielnia socjalna „Tutela” - pracownicy OPS	29198 1972	37729 624	129,22 31,64
6.	Dochody z tytułu odpłatności w zł (bez względu na podmiot realizujący bezpośrednio usługi)	453.203,91	483.580,69 (z czego: 225.989,86 usł. op., 258.377,66 „Opieka 75+” realizowana przez Tutelę, 2.213,17 „Opieka 75+” realizowana przez pracownika OPS	107,36
7.	Wydatki w zł na usługi realizowane przez pracownika OPS	150.397,33	46.989,28	31,24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej i usług opiekuńczych.

2) sytuacja w zakresie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych:

Lp.	Temat	2024	2025	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4 : 3)
1.	Ogólna liczba osób korzystających z usług opiekuńczych²	4	6	150,00
2.	Liczba podopiecznych objętych usługami przez Spółdzielnię Socjalną „Tutela”	4	6	150,00
3.	Liczba podopiecznych objętych usługami przez pracownika OPS	3	3	100,00
4.	Liczba opiekunek posiadających uprawnienia: - Spółdzielnia socjalna „Tutela” - pracownicy OPS	13 1	14 1	107,69 100,00
5.	Liczba godzin przepracowanych: - spółdzielnia socjalna „Tutela” - pracownicy OPS	1595 426	1960 1057	122,88 248,12

² Liczba wskazana w punkcie 1 tabeli nie stanowi sumy liczb z punktu 2 i 3. W indywidualnych przypadkach osoba uprawniona do usług opiekuńczych mogła jednocześnie korzystać ze wsparcia więcej niż jednej opiekunki, np. ze względu na dużą liczbę godzin przysługujących usług lub w sytuacjach, gdy usługi były świadczone poza godzinami pracy opiekunki zatrudnionej przez OPS.

6.	Dochody z tytułu odpłatności w zł (bez względu na podmiot realizujący bezpośrednio usługi)	24.260,70	52.953,16	218,27
7.	Wydatki w zł:	104.974,32 („Tutela” + OPS)	47.003,18 (OPS)	-----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej i usług opiekuńczych.

3) koszty realizacji:

cena jednej godziny usług opiekuńczych, wyliczona zgodnie z uchwałą nr X/107/15 Rady Miejskiej Kościana z dnia 26 listopada 2015 r. **wynosiła w 2025 r. 32,48 zł**, co stanowi 70% stawki godzinowej ponoszonej przez Gminę Miejską Kościan i była wyższa o 2,52 zł od ceny w 2024 r. Kwota 32,48 zł stanowiła podstawę do obliczenia odpłatności dla klientów korzystających z usług opiekuńczych. Cena jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 40,88 zł, kwota ta również odpowiada 70% stawki godzinowej ponoszonej przez Gminę Miejską Kościan,

W 2025 r. odnotowano wzrost liczby godzin przepracowanych w stosunku do roku 2024. Sytuację ilustruje poniższe zestawienie:

• liczba godzin przepracowanych w 2019 r.	53.578,00
• liczba godzin przepracowanych w 2020 r.	35.769,00
• liczba godzin przepracowanych w 2021 r.	34.845,00
• liczba godzin przepracowanych w 2022 r.	31.918,50
• liczba godzin przepracowanych w 2023 r. (usługi opiek. i „Opieka 75+”)	31.509,00
• liczba godzin przepracowanych w 2024 r. (usługi opiek. i „Opieka 75+”)	31.170,00
• liczba godzin przepracowanych w 2025 r. (usługi opiek. i „Opieka 75+”)	38.353,00

Większe wykonanie godzin usług opiekuńczych w 2025 roku związane było ze wzrostem zainteresowania tą formą wsparcia wśród mieszkańców Kościana, osób w wieku senioralnym, z niepełnosprawnościami, długotrwale chorujących. Jest także odzwierciedleniem postępujących zmian demograficznych, starzeniem się społeczeństwa. Blisko ¼ mieszkańców Kościana to osoby w wieku senioralnym.

8. Sprawowanie opieki przez kuratora i opiekuna prawnego.

Wynagrodzenie przyznaje się opiekunowi za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnioną osobą. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd.

W okresie od stycznia do kwietnia 2025 r. wynagrodzenie z tego tytułu wypłacono dla 2 osób, a od maja do grudnia 2025 r. dla 3 osób.

Koszt realizacji zadania w 2025 roku wyniósł **15.428,00 zł** w tym:

- 1) z zadań zleconych - wynagrodzenie dla opiekuna – kwota: 15.200,00 zł;
- 2) z zadań zleconych - koszty obsługi tego zadania (1,5%) – kwota: 228,00 zł.

Kurator ustanowiony jest dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej. Do jego zadań należy zarządzanie majątkiem i decydowanie o sprawach życiowych. Wynagrodzenie za sprawowanie kurateli wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W 2025 roku wypłacono wynagrodzenie 2 kuratorom z tytułu sprawowania opieki nad 3 osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi.

Koszt realizacji zadania w 2025 roku wyniósł **10.800,00 zł** i realizowany był ze środków własnych.

V. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek realizował zadania Gminy Miejskiej Kościan, wynikające z cyt. ustawy. Zadania te dotyczyły m.in.:

- 1) analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmocnienia roli i funkcji rodziny oraz pomocy w integracji rodziny,
- 3) rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) poprawy sytuacji życiowej i socjalnej.

Pracę z rodziną prowadzono w szczególności w formie:

- 1) usług dla rodzin z dziećmi (placówka wsparcia dziennego, grupy samopomocowe, grupy wsparcia, praca socjalna, wsparcie asystentów rodziny, terapeutów, itp.),
- 2) konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy w rozwiązywaniu konfliktów.

1. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego:

ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA W KOŚCIANIE (Świetlica).

- 1) Świetlica jest placówką opiekuńczo-specjalistyczną wsparcia dziennego:
 - a) dysponuje 50 miejscami dla dzieci i młodzieży,
 - b) prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży bezpłatnie,
 - c) finansowana jest w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- 2) w roku 2025 Świetlica obejmowała specjalistyczną pomocą dzieci i młodzież z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz z innymi zaburzeniami zachowań, w szczególności:
 - a) prowadziła działalność opiekuńczo-wychowawczą i terapeutyczną,
 - b) łagodziła niedostatki wychowawcze i eliminowała zaburzenia zachowań,
 - c) poprawiała społeczne funkcjonowanie dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. z powodu problemu alkoholowego w rodzinie),
 - d) zapobiegała zachowaniom nieakceptowanym społecznie i szkodliwym dla zdrowia (w szczególności uzależnieniom i przemocy),
 - e) zaspokajała potrzeby emocjonalne (akceptacja, bezpieczeństwo, zaufanie),
 - f) rozwijała zdolności i zainteresowania wychowanków,
- 3) głównymi celami oddziaływań wobec podopiecznych były: wyrażanie siebie poprzez sport, taniec i ekspresję twórczą, wzmacnianie poczucia sprawstwa, nauka kontroli zachowań pod wpływem emocji, wzmacnianie więzi z grupą, kształtowanie umiejętności interpersonalnych, rozwijanie poczucia swojej wartości oraz wiary we własne siły i możliwości, stymulacja procesów poznawczych poprzez zabawę oraz zadania kreatywne, propagowanie zachowań prozdrowotnych, kształtowanie szacunku do drugiej osoby oraz przyrody,
- 4) w zajęciach terapeutycznych uczestniczyło 62 dzieci, podzielonych na grupy wiekowe od 6 do 16 lat. Terapią indywidualną objęto 13 dzieci,
- 5) przeprowadzono m.in.: wykłady i pokazy filmów edukacyjnych na temat form zachowań agresywnych oraz sposobów radzenia sobie z napięciem i agresją, wykład, dyskusję i quiz z zakresu wiedzy o uzależnieniach, w tym

- behawioralnych, warsztaty międzypokoleniowe z tworzenia kwiatnych pomponów z włóczki, warsztaty z wypieku świątecznych pierników, plenerowe warsztaty malarskie w parku, zajęcia z agroturystyki w ogródku działkowym, zajęcia z okazji Dnia Lasów, Dnia Uśmiechu, Dnia Kosmosu,
- 6) w okresie przerw wakacyjnych organizowano dzieciom czas wolny:
- a) w okresie ferii zimowych z oferty skorzystało 36 dzieci,
 - b) w okresie wakacji letnich z zajęć skorzystało 42 dzieci,
- 7) grupy realizowały wspólny i indywidualny program, w ramach którego zorganizowano m.in.: konkursy z profilaktyki zdrowia i uzależnień, terenowy konkurs ekologiczny, Konkurs Młodych Talentów, wyjazdy do Multikina na filmy: „Śnieżka”, „Superman” i „Ministranci”, do parku trampolin, parków rekreacyjno-edukacyjnych, sal zabaw, skansenu Soplicowo w Cichowie, ArtZagrody w Dymaczewie Starym, parku pałacowego w Turwii, wycieczki rowerowe, wyjścia na basen, kręgielnię, spacer edukacyjny, rajdy piesze. Zorganizowano interaktywne przedstawienia teatralne wystawiane przez krakowski teatr objazdowy, obchody Dnia Wiosny, Dnia Dziecka, Andrzejkę, Mikołajki, spotkania wielkanocne i wigilijne w grupach terapeutycznych,
- 8) koszt realizacji zadań Świetlicy w 2025 r. (wraz z wynagrodzeniami pracowników bez dodatków motywacyjnych) wyniósł 419 774,56 zł i był wyższy od kosztów poniesionych w roku 2024 o 18 409,73 zł.

2. Wspieranie rodziny w funkcji opiekuńczo-wychowawczej: ASYSTENCI RODZINY.

- 1) praca z rodzinami wymagającymi wsparcia, prowadzona była przez 3 asystentów, w tym:

a) do 3 miesięcy	w 10 rodzinach,
b) od 3 do 12 miesięcy	w 11 rodzinach,
c) powyżej 1 roku	w 24 rodzinach,
- 2) pomocą objęto 45 rodzin (wzrost w stosunku do 2024 r. o 11 rodzin), w tym 72 dzieci. Dynamika – 132,35 %.
W przypadku 18 rodzin praca asystenta prowadzona była na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Kościanie (spadek o 9 rodzin w stosunku do 2024 r., dynamika – 66,67 %),
- 3) w wyniku podejmowanych działań osiągnięto następujące cele:
 - a) siedmiu rodziców podnosiło kompetencje wychowawcze w edukacyjnej grupie wsparcia pn. „Akademia Świadomego Rodzica”,
 - b) wszystkie rodziny przeszły trening ekonomiczny (racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi),
 - c) poprawiono sposób funkcjonowania dzieci w szkole,
 - d) dwóch rodziców podjęło współpracę z terapeutą rodzin,
 - e) sześcioro rodziców i jedenaścioro dzieci podjęło terapię psychologiczną,
 - f) czworo rodziców podjęło współpracę z pedagogiem, specjalistą ds. wzmacniania rodzin i wspierania w rozwiązywaniu konfliktów,
- 4) w przypadku 6 rodzin praca asystenta rodziny została zakończona: z czego 2 rodziny zrezygnowały ze współpracy, 4 rodziny zmieniły miejsce zamieszkania.
Z pomocy asystenta trwającej ponad rok skorzystały 24 rodziny.
Wydatki związane z pracą asystentów w 2025 r. wyniosły 330.876,20 zł i były wyższe od wydatków poniesionych w 2024 r. o 149.863,90 zł. Koszty realizacji zadania:

a) ze środków własnych w kwocie	229.676,20 zł,
---------------------------------	----------------

- b) ze środków Funduszu Pracy w kwocie
c) z dotacji (WUW własne) w kwocie

61.788,08 zł,
39.411,78 zł.

3. Świadczenie pomocy rodzinie w ramach Klubu Integracji Społecznej (KIS).

Działania Klubu Integracji Społecznej, nakierowane na wspieranie rodzin w trudnej sytuacji życiowej, polegały m.in. na:

- 1) **prowadzeniu „Klubu Młodzieżowego”**: zajęcia dla osób w wieku 13 do 18 lat z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym z rodzin z problemem alkoholowym. Cel: zmotywowanie do podjęcia legalnego zatrudnienia, ukazanie pozytywnych aspektów pracy i bycia niezależnym poprzez edukowanie oraz podnoszenie umiejętności społecznych i zawodowych. W spotkaniach młodzieży z psychologiem, terapeutą uzależnień, doradcą zawodowym, radcą prawnym, policjantem itp. uczestniczyło 11 osób,
- 2) organizowaniu grup wsparcia, w tym:
 - a) **„Akademia Świadomego Rodzica”** - zajęcia edukacyjno-terapeutyczne prowadzone przez specjalistów: psychologa, pedagoga, terapeutę uzależnień, prawnika, ratownika medycznego itp.; radzenie sobie z problemami wychowawczymi w rodzinach dotkniętych uzależnieniem alkoholowym i innymi problemami. W zajęciach uczestniczyło 47 osób,
 - b) **„Dziarskie Babki”** - wypełnienie poczucia izolacji, wykluczenia społecznego, integracja międzypokoleniowa, rozwój zainteresowań osób w wieku senioralnym, w tym:
 - realizacja wspólnych inicjatyw na rzecz dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
 - włączanie w prace wolontarystyczne,
 - prowadzenie zajęć komputerowych, relaksacyjnych, warsztatów pamięci itp. Działaniami objęto 45 seniorów nieaktywnych zawodowo,
 - c) **„Młodzi Duchem”** - zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów, dorosłych osób z niepełnosprawnością lub w kryzysie bezdomności, w tym z problemem alkoholowym, w życiu społecznym, wypełnienia poczucia izolacji, wykluczenia społecznego, rozwój zainteresowań, rozwijanie potencjału i umiejętności, podniesienie poczucia własnej wartości ww. grupy osób. Działaniami objęto 13 osób,
- 3) udzielaniu porad w zakresie sprawowania władzy rodzicielskiej i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innym uzależnieniom.

Wydatki na realizację zadań KIS w 2025 r. wyniosły 73.100,00 zł.

4. Świadczenie pomocy w ramach Lokalnego Centrum Wolontariatu (LCW).

Działania Lokalnego Centrum Wolontariatu, nakierowane na wspieranie rodzin w trudnej sytuacji życiowej, polegały m. in. na:

- 1) koordynowaniu pracy wolontariuszy w następujących programach:
 - a) **„Pogotowie Szkolne”** (pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji i nauce) - **24 dzieci**,
 - b) **„Starszy Brat Starsza Siostra”** (skierowany do dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, mających trudności w nawiązywaniu prawidłowych relacji z rówieśnikami i sprawiających trudności wychowawcze) - **19 dzieci, 21 wolontariuszy**,
 - c) **„Pomoc dla kościańskiego seniora”** (świadczenie bezpłatnej pomocy seniorom w robieniu zakupów oraz dostarczaniu do domu artykułów niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania) - **4 seniorów, 13 wolontariuszy**,

- d) „Wnuczka Babcia Wnuczek Dziadek” (wsparcie emocjonalne dla samotnych osób po 60 roku życia) – **5 seniorów, 5 wolontariuszy**,
- 2) prowadzeniu sekcji tematycznych z elementami profilaktyki dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji życiowej – **48 dzieci, 18 wolontariuszy**,
- 3) organizowaniu wypoczynku letniego dla **69 osób (47 dzieci** z rodzin w trudnej sytuacji życiowej, **22 wolontariuszy)** i zimowego dla **69 osób (42 dzieci** w trudnej sytuacji życiowej, **27 wolontariuszy)** - alternatywne spędzanie czasu wolnego.

Wydatki na realizację zadań LCW w 2025 r. wyniosły 80.266,03 zł.

5. Organizowanie poradnictwa specjalistycznego w ramach Zespołu Doradztwa Rodzinnego (ZDR).

- 1) celem Zespołu było specjalistyczne wspomaganie osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej oraz wskazywanie sposobu rozwiązywania sytuacji kryzysowych, w tym:
- a) diagnoza sytuacji konfliktowych i pomoc w wyborze sposobu ich rozwiązania,
 - b) pomoc w korzystaniu z pomocy instytucjonalnej, dla wzmocnienia funkcji rodziny,
- 2) podczas 48 dyżurów udzielono 290 porad 166 klientom. Porad udzielali: prawnik, psycholog, specjalista pracy socjalnej, psychoterapeuta ds. uzależnień, pedagog, specjalista ds. wzmacniania rodziny i wspierania w rozwiązywaniu konfliktów,
- 3) w ramach funkcjonowania Zespołu:
- a) udzielano porad i konsultacji w zakresie: prawa rodzinnego i opiekuńczego, karnego, cywilnego, zatrudnienia i bezrobocia oraz zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów itp.,
 - b) świadczone pomoc psychologiczną i psychoterapeutyczną w rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w rodzinach dotkniętych zjawiskiem alkoholizmu lub narkomanii.

Strukturę porad udzielanych przez poszczególnych specjalistów ilustruje tabela:

Lp.	Specjalista	Rok 2024		Rok 2025		Dynamika w %
		Liczba dyżurów	Liczba porad	Liczba dyżurów	Liczba porad	
1	2	3	4	5	6	7(6:4)
1.	Prawnik	47	224	45	178	79,46
2.	Psycholog	14	18	15	16	88,89
3.	Psychoterapeuta ds. uzależnień	15	19	15	7	36,84
4.	Specjalista pracy socjalnej	49	58	48	71	122,41
5.	Pedagog, specjalista ds. wzmacniania rodziny i wspierania w rozwiązywaniu konfliktów – od 06.06.24 r.	10	17	18	18	105,88
6.	Terapeuta ds. rodziny – do 09.05.24 r.	6	7	-	-	-
	Ogółem	49	343	48	290	84,55

Źródło: Opracowanie własne.

Koszt realizacji zadania w 2025 r. wyniósł **47.431,97 zł** przy dynamice 100,56 %.

6. Zapobieganie zjawisku niedożywienia w rodzinach; realizacja Programu pn. „Posiłek w szkole i w domu”.

W ramach poprawy sytuacji życiowej rodzin, które z uwagi na trudną sytuację materialną mogą być narażone na doświadczanie zjawiska głodu, realizowano Program „Posiłek w szkole i w domu”. Szczególną uwagę objęto dzieci, osoby samotne, starsze, chore, z niepełnosprawnością,

- 1) celem programu było:
 - a) wsparcie gminy w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku,
 - b) zapewnienie dzieciom i młodzieży zjedzenia gorącego posiłku w szkole/przedszkolu,
 - c) dostarczenie posiłku osobom dorosłym, niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek lub niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku,
- 2) pomoc w formie posiłku lub zasiłku na zakup produktów żywnościowych przyznawano osobom i rodzinom, jeżeli dochód na osobę nie przekraczał 200% kryterium dochodowego, tj. odpowiednio: dla osoby samotnie gospodarującej do 2.020,00 zł, dla osoby w rodzinie do 1.646,00 zł,
- 3) realizując powyższy Program udzielono pomocy 429 osobom.

Sytuację w tym zakresie ilustruje tabela:

L.p.	Wyszczególnienie	Osoby objęte programem					
		Dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej		Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej		Pozostałe osoby otrzymujące pomoc	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Liczba osób objętych programem ogółem	98	90	150	143	251	298
2.	Liczba osób korzystających z posiłku	67	65	93	106	22	86
3.	Liczba osób korzystających z zasiłku celowego (pomoc pieniężna)	77	82	124	129	233	236
4.	Liczba osób korzystających z świadczeń rzeczowych (bony)	1	0	1	0	11	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z programu do obsługi świadczeń.

4) koszty realizacji Programu przedstawiają się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2024 w zł	Rok 2025 w zł	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Koszt programu ogółem w zł w tym:	591.000,00	586.253,20	99,20
	- środki własne,	156.615,00	216.913,68	138,50
	- środki z budżetu państwa.	434.385,00	369.339,52	85,03

2.	Udział budżetu miasta Kościana w finansowaniu programu.	26,50%	34,53%	-
----	---	--------	--------	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej.

Program realizowano na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Burmistrzem Miasta Kościana. Posiłki dla potrzebujących wydawano w przedszkolach, szkołach, w KIS, barze „Oleńka”, stołówce „Zrazik”, realizowano za pośrednictwem Spółdzielni Socjalnej „Bon Appetit” oraz dostarczano osobom w wieku senioralnym, chorym, z niepełnosprawnościami do miejsca zamieszkania w ramach usług opiekuńczych. W 2025 r. wydano **26.381** obiadów, tj. o 8.364 więcej aniżeli w roku 2024 (dynamika 146,42%). Średni koszt jednego posiłku wynosił **11,72 zł** (rok 2024 – 6,90 zł). Z jednego gorącego posiłku skorzystało:

- a) w przedszkolach 65 dzieci,
- b) w szkołach 104 dzieci i młodzieży,
- c) w ramach placówek wydających posiłki głównie osobom dorosłym 86 osób.

Ponadto udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na zakup produktów żywnościowych 422 osobom.

Gmina korzystała z obniżenia wkładu własnego w realizacji zadania z 40% do 34,53%.

Z pomocy w formie gorącego posiłku za pełną odpłatnością (poza programem), skorzystało 49 osób.

7. Finansowanie kosztów systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ww. ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w domu dziecka gmina ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka. W 2025 r. Ośrodek poniósł koszty za pobyt 48 dzieci w wysokości **389.462,03 zł**, tj. o 58.940,27 zł więcej, aniżeli w roku 2024 (dynamika 117,83 %). Struktura wnoszonych opłat:

- 1) 10% kosztów utrzymania za 5 dzieci (pobyt do 1 roku),
- 2) 30% kosztów utrzymania za 6 dzieci (pobyt od 1 do 2 lat),
- 3) 50% kosztów utrzymania za 37 dzieci (pobyt powyżej 2 lat).

Największa liczba dzieci korzystała z pieczy zastępczej powyżej 2 lat, w której koszty dopłat są najwyższe. W ciągu 2025 roku 4 dzieci opuściła rodziny zastępcze. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w rodzinach zastępczych przebywało 44 dzieci, tj. o 1 więcej, aniżeli w roku 2024.

8. Wspieranie w ramach zadania pn. „Kościański Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży”.

W celu zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów o charakterze społecznym lub psychologicznym w lipcu 2021 r. uruchomiono telefon pn. „Kościański Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży”:

- 1) **adresaci pomocy:** dzieci i młodzież ze szkół prowadzonych przez Gminę Miejską Kościan oraz Powiat Kościański, przeżywające problemy osobiste, z którymi nie chcą lub nie mogą zwrócić się do rodziny i innych bliskich,
- 2) **charakter pomocy:** udzielanie wsparcia i fachowych porad przez psychologów, w toku anonimowej i poufnej rozmowy telefonicznej,
- 3) wyznaczono dyżury telefoniczne: w każdy poniedziałek w godz. od 15:00 do 18:00,
- 4) koordynowanie zadania powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kościanie,
- 5) w 2025 r. zorganizowano 52 dyżury, tj. 156 godzin,

- 6) koszt realizacji zadania (organizacja stanowisk, wynagrodzenie psychologa) wyniósł **9.532,00 zł**, co stanowi 53,64 % całkowitego kosztu. Pozostałą część, tj. 8.237,83 zł sfinansowano z dotacji Powiatu Kościańskiego.

VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY NA PODSTAWIE USTAW SZCZEGÓLNYCH; SYSTEM ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO RODZINY.

1. Realizacja świadczenia wychowawczego „Program Rodzina 500 +”

- 1) celem programu było częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dzieci do 18 roku życia, opieki nad nimi i zaspokojenie potrzeb życiowych,
- 2) sytuację w zakresie realizacji świadczenia wychowawczego w 2025 r. ilustruje tabela:

Liczba dzieci otrzymujących świadczenie	2024 r. liczba	2025 r. liczba	Dynamika w %
2	3	4	5
1) w formie pieniężnej, 2) w formie rzeczowej (zakup usług)	1 0	3 0	300,00 0

Źródło: Opracowanie własne.

Od czerwca 2022 r. na skutek zmiany przepisów ustalaniem prawa do świadczenia wychowawczego zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ostatnim okresem świadczeniowym, którym zajmował się Dział Zabezpieczenia Społecznego był – 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r.,

- 3) sytuację w zakresie finansowania świadczenia wychowawczego przedstawia tabela:

Lp.	Rodzaj wydatku	Wartość w zł	Finansowanie		
			Dotacja WUW	Budżet Miasta	Dynamika w %
1	2	3	4	5	6(4:3)
1.	Wyplacone świadczenia	6.850,00	6.850,00	0	100,00
2.	Koszty obsługi Programu	2.000,00	2.000,00	0	100,00
3.	Razem	8.850,00	8.850,00	0	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej.

Wypłatę świadczenia i obsługi Programu w całości sfinansowano ze środków budżetowych Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

2. Realizacja zadań związanych ze świadczeniami rodzinnymi i funduszem alimentacyjnym.

- 1) realizując powyższe zadanie Dział Zabezpieczenia Społecznego podejmował następujące działania:
 - a) przyjmowano wnioski, ustalano prawo do świadczeń, przygotowywano decyzje administracyjne i wypłacano należne świadczenia,
 - b) wdrażano i prowadzono postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych,

- 2) **system zabezpieczenia społecznego rodzin**, realizowany w 2025 r. w formie zasiłków rodzinnych i funduszu alimentacyjnego objął średnio miesięcznie 1.158 rodzin (spadek o 5,08 w stosunku do 2024 roku),
- 3) wartość zrealizowanego zadania (w pełnych zł) **13.903.076,00 zł**,
w tym:
- a) z tytułu wypłaty świadczeń rodzinnych 12.345.390,00 zł,
 - b) z tytułu wypłaty funduszu alimentacyjnego 1.022.189,00 zł,
 - c) koszty obsługi zadania 535.497,00 zł.

Strukturę świadczeń rodzinnych ilustruje tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	2024		2025		Dynamika w %	
		Kwota wypłaconych świadczeń	Wysokość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych	Kwota wypłaconych świadczeń	Wysokość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych	Kwota wypłaconych świadczeń	Wysokość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych
1	2	3	4	5	6	7(5:3)	8(6:4)
1.	Świadczenia rodzinne ogółem, w tym:	11.693.140,00	115.733,00	12.345.390,00	24.092,00	105,58	20,82
2.	Zasiłki rodzinne.	664.955,00	21.237,00	509.923,00	6.391,00	76,69	30,09
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	375.253,00	11.571,00	302.619,00	5.801,00	80,64	50,13
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	2.733.182,00	44.353,00	2.658.933,00	4.962,00	97,28	11,19
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	7.504.497,00	37.389,00	8.519.752,00	5.938,00	113,53	15,88
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	50.000,00	0	39.000,00	0	78,00	0
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	21.700,00	1.183,00	13.640,00	0	62,86	0
8.	Zasiłek dla opiekuna.	7.440,00	0	0,00	0	0	0
9.	Świadczenie rodzicielskie	328.113,00	0	289.524,00	1.000,00	88,24	0
10.	Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka „Za życiem”	8.000,00	0	12.000,00	0	150,00	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z wydanych decyzji.

W 2025 r. odnotowano wzrost wartości wypłaconych świadczeń o kwotę 652.250,00 zł, przy dynamice 105,58 %.

Sytuację w zakresie obsługi funduszu alimentacyjnego ilustruje tabela (w pełnych zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025	Dynamika w %
1	2	3	4	5(4:3)
1.	Liczba rodzin uprawnionych do wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego.	97	95	97,94
2.	Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.	785.497,00	1.022.189,00	130,13
3.	Wysokość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych.	15 067,00	7.469,00	49,57
4.	Kwota zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych.	594.795,00	878.114,00	147,63
5.	Kwota zaliczek wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych.	18.435,00	19.336,00	104,89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z wydanych decyzji.

3. Prowadzenie postępowań w sprawach pomocy materialnej dla uczniów.

- 1) zgodnie z „Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Kościana”, podejmowano następujące działania:
 - a) przyjmowano i weryfikowano wnioski o przyznanie stypendium oraz kwalifikowano uczniów do grup dochodowych,
 - b) wydawano decyzje administracyjne, sporządzano listy i wypłacano uczniom stypendia,
- 2) w roku 2025 sytuacja w zakresie wypłaty stypendiów kształtowała się następująco:
 - a) liczba uczniów, na których złożono wnioski 16,
 - b) minimalna kwota wypłaconego stypendium 124,00 zł,
 - c) maksymalna kwota wypłaconego stypendium 173,00 zł,
- 3) przyznane stypendia:
 - a) w okresie od stycznia do czerwca 2025 r. stypendia przyznano **14** uczniom w kwocie **11.050,00 zł**,
 - b) w okresie od września do grudnia 2025 r. stypendia przyznano **8** uczniom w kwocie **4.164,00 zł**,
- 4) w roku 2025 przyznano 2 zasiłki szkolne, na kwotę 1.240,00 zł,
- 5) **koszt realizacji zadania wyniósł 16.249,67 zł** i był niższy od kosztów poniesionych na ten cel w 2024 r. o 1.014,97 zł.
Różnica pomiędzy ustalonymi kwotami wynikającymi z decyzji a kosztami realizacji zadania stanowi kwotę 204,33 zł i jest spowodowana brakiem dostarczenia i rozliczenia faktur przez świadczeniobiorców,
- 6) w roku 2025 przyznano 8 zasiłków szkolnym obywatelom Ukrainy na kwotę 4.960,00 zł, koszt realizacji zadania wyniósł 4.960,00 zł.

4. Realizacja zadań wynikających z Karty Dużej Rodziny.

- 1) przyznawanie rodzinom wielodzietnym uprawnień do korzystania z towarów, usług i innych form działalności na warunkach korzystniejszych od ogólnie obowiązujących,

- 2) w roku 2025 przyjęto 54 wniosków,
 3) strukturę realizacji zadania przedstawia poniższa tabelka:

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Liczba przyjętych wniosków	87	54	62,07
2.	Liczba wydanych kart	197	147	74,62
3.	Koszt obsługi zadania w zł (sfinansowany z budżetu państwa)	1.403,00	1.225,00	87,31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej.

5. Prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem i wypłatą dodatków mieszkaniowych oraz dodatku energetycznego.

- 1) prowadzono obsługę klientów w zakresie przyjmowania wniosków, przyznawania prawa do dodatku mieszkaniowego oraz wypłaty świadczeń,
- 2) dodatek mieszkaniowy przysługuje po spełnieniu łącznie:
 - a) kryterium „metrażowego”, uzależnionego od liczby osób w gospodarstwie,
 - b) kryterium dochodowego, dochód w przypadku osoby w rodzinie nie może przekroczyć 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, a w przypadku osoby samotnej 40% przeciętnego wynagrodzenia),
- 3) w roku 2025 pomocą objęto 680 gospodarstw domowych. Maksymalna kwota dodatku mieszkaniowego wynosiła **1.399,88 zł**, a minimalna kwota dodatku wyniosła **42,92 zł**.

Sytuację w zakresie wypłaty dodatków mieszkaniowych ilustruje tabela:

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025	Dynamika w %
1	2	4	5	6(5:4)
1.	Liczba przyjętych wniosków	675	704	104,30
2.	Liczba wydanych decyzji w tym:	701	735	104,85
	- przyznające dodatek,	644	680	105,59
	- odmowne,	30	24	80,00
	- wstrzymujące,	26	31	119,23
3.	- inne	1	0	0
4.	Liczba wypłaconych świadczeń	3.821	3.881	101,57
	Wartość wypłaconych dodatków w zł	1.547.377,27	1.719.134,62	111,10

- 4) realizując obsługę dodatków mieszkaniowych wydano 24 decyzje odmowne z uwagi na:
 - a) przesłanki ustawowe (przekroczenie kryterium „dochodowego” lub „metrażowego”),

- b) niskie koszty utrzymania mieszkania, przy odpowiednio wysokich dochodach,
 - c) ustalenie wysokości dodatku mieszkaniowego na poziomie niższym od 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (w takim przypadku, zgodnie z ustawą dodatek nie przysługuje),
 - d) z powodu niedostarczenia dokumentów,
- 5) wydano 31 decyzji wstrzymujących, z czego 26 z uwagi na zmianę lokalu mieszkalnego i 5 decyzji w związku ze zgonem wnioskodawcy,
 - 6) w celu uwiarygodnienia danych zawartych we wnioskach przeprowadzono 1 wywiad środowiskowy,
 - 7) w 2025 roku, z uwagi na uruchomienie innego rodzaju wsparcia, nie prowadzono obsługi dodatku energetycznego.

VII. REALIZACJA „PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2025-2027”.

Zadania określone w programie realizowano w ramach podstawowej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie we współpracy z innymi podmiotami, działającymi na rzecz dzieci i rodziny. Realizując cel główny programu, tj. „Świadczenie pomocy rodzinom z Gminy Miejskiej Kościan w realizacji funkcji wychowawczo-opiekuńczej, a w szczególności kierowanie wsparcia do jednostek zmagających się z problemami i wyzwaniami” podejmowano działania w zakresie:

CEL SZCZEGÓŁOWY	PODEJMOWANE DZIAŁANIA	EFEKTY
1. Przeciwdziałanie problemom społecznym występującym w rodzinach i pogłębianiu się dysfunkcji	1.1 Wsparcie rodzin zmagających się z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej przez procedurę „Niebieskie Karty”	- poprawa świadomości z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych problemem przemocy,
	1.2 Zapewnienie monitoringu sytuacji rodzin zmagających się z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej	- bieżąca, codzienna praca asystentów rodziny i pracowników socjalnych w środowisku lokalnym; - dane pozyskiwane z rodzinnych wywiadów środowiskowych jako podstawa do dostosowania metod pracy i działań wspierających do potrzeb konkretnej rodziny,

	1.3 Zapewnienie interwencji u rodzin zmagających się z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej	- przeciwdziałanie zjawiskom wpływającym destrukcyjnie na funkcjonowanie rodziny i relacje pomiędzy jej członkami, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie poprzez współpracę z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny, świadczenie pracy socjalnej, - polepszenie sytuacji dzieci w środowisku rodzinnym, - wpływ na podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców gotowych do zmiany, - zapewnienie dziecku ochrony w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
	1.4 Wsparcie członków rodzin zmagających się z trudnościami w rozwoju aktywności zawodowej i podnoszeniu kwalifikacji - KIS, Projekt partnerski „Mosty sukcesu”.	- organizacja prac społecznie użytecznych, - poprawa funkcjonowania rodzin z problemami, - aktywizacja zawodowa, - realizacja projektów, które mają na celu aktywizację społeczną i zawodową z pozyskanych środków zewnętrznych,
	1.5 Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla rodzin w trudnej sytuacji - KIS (Akademia Świadomego Rodzica, Klub Młodzieżowy, Aktywny Senior, Młodzi Duchem), Projekt partnerski „Mosty sukcesu”, Projekt „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” -Zespół Doradztwa Rodzinnego - Kościański Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży	- poprawa funkcjonowania i podniesienie kompetencji wychowawczych rodzin dotkniętych problemami, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie, - upowszechnianie dostępności do specjalistów, - zmotywowanie osób do pracy nad zmianą sposobu funkcjonowania, radzenia sobie z emocjami,
	1.6 Zapewnienie wsparcia prawnego dla rodzin w trudnej sytuacji - Zespół Doradztwa Rodzinnego - KIS (Akademia Świadomego Rodzica, Klub	- upowszechnianie dostępności do specjalistów, - zmotywowanie osób do pracy nad zmianą sposobu funkcjonowania,

	Młodzieżowy Aktywny Senior, Młodzi Duchem), Projekt „Wielkopolskie Telecentrum Opieki”	
2. Zapewnienie szerokiej oferty wsparcia rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wpływających na funkcjonowanie rodziny	2.1 Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla rodzin w trudnej sytuacji	- przeciwdziałanie ubóstwu, - zapobieganie stygmatyzacji, - poprawa sytuacji materialnej rodzin, - wsparcie w przezwyciężeniu kryzysu - w 2025 r. w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” wydano 26381 gorących posiłków, - dążenie do pozyskania i dystrybucja darów z fundacji, stowarzyszeń, od osób fizycznych, - pomoc finansowa w postaci świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (1158 rodzin), - liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej na podstawie decyzji: 406,
	2.2 Zapewnienie pomocy finansowej dla rodzin w trudnej sytuacji	- poprawa sytuacji materialnej rodzin, - przeciwdziałanie ubóstwu, - w 2025 r. pomocą objęto 406 rodzin, - wsparcie finansowe w postaci zasiłków rodzinnych otrzymało 161 rodzin,
	2.3 Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny	- od lutego 2025 r. poszerzono ofertę działań wspierających poprzez zatrudnienie kolejnych dwóch asystentów rodziny. W OPS jest aktualnie zatrudnionych 3 asystentów, - 45 rodzin objętych asystenturą,

	2.4 Funkcjonowanie grup wsparcia i grup samopomocowych (wsparcie w ich zakładaniu i prowadzeniu) - KIS (Akademia Świadomego Rodzica, Klub Młodzieżowy, Aktywny Senior, Młodzi Duchem, Organizowanie Społeczności Lokalnej), Projekt „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” - Lokalne Centrum Wolontariatu (LCW)	- zwiększenie poziomu zaangażowania społecznego oraz międzypokoleniowej więzi emocjonalnej, - aktywizacja i wzmocnienie kapitału lokalnej społeczności, - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych problemami, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie, - upowszechnianie dostępności do specjalistów,
	2.5 Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla rodzin - KIS (Akademia Świadomego Rodzica, Klub Młodzieżowy, Aktywny Senior, Młodzi Duchem), Projekt partnerski „Mosty sukcesu”, Projekt „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” -Zespół Doradztwa Rodzinnego -Kościański Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży	- upowszechnianie dostępności do specjalistów, - podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych problemami, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie, - zmotywowanie osób do pracy nad zmianą sposobu funkcjonowania, radzenia sobie z emocjami,
	2.6 Zapewnienie wsparcia prawnego dla rodzin - KIS (Akademia Świadomego Rodzica, Klub Młodzieżowy Aktywny Senior, Młodzi Duchem), Projekt „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” - Zespół Doradztwa Rodzinnego	- upowszechnianie dostępności do specjalistów, - podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych problemami, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie, - zmotywowanie osób do pracy nad zmianą sposobu funkcjonowania,
	2.7 Zapewnienie wsparcia rodzin w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami - KIS (Akademia Świadomego Rodzica, Aktywny Senior, Klub Młodzieżowy, Organizowanie Społeczności Lokalnej), Projekt partnerski „Mosty sukcesu”, Projekt	- podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych problemami, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie, - zmotywowanie osób do pracy nad zmianą sposobu

	„Wielkopolskie Telecentrum Opieki” - LCW (Profilaktyczne Zajęcia Tematyczne, Starszy Brat Starsza Siostra, Bezpieczne Wakacje), Projekt Partnerski „Międzypokoleniowe podróże po kulturze”, Projekt partnerski „Mali Mistrzowie Zdrowia”, Projekt partnerski „MTM. Mamy Tę Moc!”	funkcjonowania, radzenia sobie z emocjami, - promowanie konstruktywnych form spędzania czasu wolnego jako alternatywa dla angażowania się w zachowania ryzykowne,
	2.8 Zapewnienie wypoczynku dla dzieci i młodzieży - LCW (Bezpieczne Wakacje)	- promowanie konstruktywnych form spędzania czasu wolnego jako alternatywa dla angażowania się w zachowania ryzykowne,
	2.9 Funkcjonowanie Lokalnego Centrum Wolontariatu - LCW (Profilaktyczne Zajęcia Tematyczne, Starszy Brat Starsza Siostra, Bezpieczne Wakacje, Wnuczka Babcia Wnuczek Dziadek, Akcja Pomoc dla kościańskiego Seniora, Wolontariat w przedszkolu,	- zwiększenie aktywności lokalnej i poziomu zaangażowania społecznego, - wsparcie instytucji, organizacji pozarządowych z terenu Kościana poprzez organizację lub współudział w akcjach społecznych, programach specjalnych, spotkaniach informacyjno-promocyjnych, szkoleniach i warsztatach,
	Pogotowie szkolne, wolontariat akcyjny, zajęcia z zakresu obsługi nowoczesnych technologii dla seniorów, język angielski dla seniorów), Projekt partnerski „Międzypokoleniowe podróże po kulturze”, Projekt partnerski „Mali Mistrzowie Zdrowia”, Projekt partnerski „MTM. Mamy Tę Moc!”.	- wzmocnienie kompetencji społeczno-emocjonalnych dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, - poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży pod kątem edukacyjnym, - utrzymania sprawności psychofizycznej seniorów, - zwiększenie aktywności lokalnej i poziomu zaangażowania społecznego oraz międzypokoleniowej więzi emocjonalnej,
	2.10 Funkcjonowanie Kościańskiego Telefonu Zaufania dla dzieci i młodzieży	- wsparcie dzieci i młodzieży w sytuacji kryzysu. Podjęcie działań profilaktycznych w zakresie wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży, które dotknięte są trudnymi, osobistymi problemami i nie chcą lub nie mogą zwrócić się do rodziny,
	2.11 Zapewnienie działań z zakresu integracji i przeciwdziałania samotności	- zwiększenie poziomu zaangażowania społecznego oraz międzypokoleniowej więzi emocjonalnej,

	- KIS (OSL, Aktywny Senior, Młodzi Duchem), LCW, Projekt partnerski „Międzypokoleniowe podróże po kulturze”.	- aktywizacja i wzmocnienie kapitału lokalnej społeczności, - zmotywowanie osób do pracy nad zmianą sposobu funkcjonowania, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie, poprawa funkcjonowania rodzin,
	2.12 Zapewnienie świadczeń dla rodzin zmagających się z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej	- realizacja wsparcia w zakresie świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatku mieszkaniowego, stypendium socjalnego oraz zasiłku szkolnego przez spełnienie wymogów określonych w szczegółowych przepisach,
	2.13 Zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży	- pozyskanie dodatkowych środków z programu rządowego na realizację zadania, - objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych: szkołach, przedszkolach, - w 2025 r. z gorącego posiłku skorzystało 65 dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego i 104 uczniów,
	2.14 Zapewnienie ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci	- rozwijanie u dzieci zainteresowań, umiejętności społecznych oraz aktywnego spędzania czasu wolnego - ze Świetlicy Socjoterapeutycznej skorzystało 62 dzieci w wieku od 6 do 16 lat (liczba miejsc: 50),
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej	3.1 Prowadzenie działań w formie spotkań, kampanii dla rodziców - KIS (Akademia Świadomego Rodzica, Organizowanie Społeczności Lokalnej)	- podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, wiedzy o uzależnieniach, - wskazanie możliwości rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie, poprawa funkcjonowania rodzin - poprawa świadomości z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej, - wsparcie osób doznających przemocy domowej,

	3.2 Prowadzenie działań w formie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, kampanii dla dzieci - LCW - KIS (Projekt „Wielkopolskie Telecentrum Opieki”)	- poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży pod kątem edukacyjnym, wzmocnienie kompetencji, - zwiększenie poziomu zaangażowania społecznego oraz międzypokoleniowej więzi emocjonalnej.
--	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej i działań merytorycznych.

VIII. ***REALIZACJA INNYCH ZADAŃ POLITYKI SPOŁECZNEJ.***

1. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

- 1) na podstawie art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej OPS prowadził obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej o charakterze organizacyjno-technicznym i finansowym polegającą na:
 - a) przyjmowaniu zawiadomień o przypadkach przemocy domowej na podstawie dokumentu pn. „Niebieska karta”,
 - b) organizowaniu pracy Zespołu i Grup diagnostyczno-pomocowych (zawiadomienia o spotkaniach, przygotowanie zarządzeń, zapewnienie warunków lokalowych do spotkań itp.),
 - c) prowadzeniu dokumentacji Zespołu i Grup diagnostyczno-pomocowych (listy obecności, protokoły spotkań oraz pozostała dokumentacja),
- 2) wydatki ponoszone na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup diagnostyczno-pomocowych pokrywano z budżetu Gminy Miejskiej Kościan w części pozostającej w dyspozycji dyrektora Ośrodka. W 2025 r. **koszty obsługi wyniosły 119.957,86 zł** i były wyższe od kosztów z roku 2024 o 12.531,60 zł (dynamika 111,66 %),
- 3) szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup diagnostyczno-pomocowych w 2025 r., obsługiwanych przez Ośrodek przedstawiono w Sprawozdaniu z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej za rok 2025 oraz z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2024-2030”.

2. Rozwijanie form aktywizacji społecznej i zawodowej.

W 2025 r. rozwijano i wzbogacano te formy pomocy, które wprowadzono w Ośrodku w latach poprzednich. Ich celem było stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla osób z grup szczególnego ryzyka (zagrożonych wykluczeniem społecznym). Ideą działań było zachęcanie klientów do aktywności zawodowej i społecznej oraz wspieranie ich w wysiłkach, zmierzających do samodzielnego zaspokajania niezbędnych potrzeb.

Powyższe zadania realizował:

1) Klub Integracji Społecznej (KIS)

Celem Klubu było udzielanie wsparcia osobom w trudnej sytuacji życiowej; odbudowywanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej. Działania Klubu nakierowano na:

- a) reintegrację zawodową (motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych),
- b) kształtowanie poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości poprzez regularny udział w zajęciach Klubu,
- c) podnoszenie wiedzy, umiejętności w zakresie radzenia sobie z codziennymi problemami poprzez zajęcia warsztatowe, samokształcenie, grupy samopomocowe,
- d) nabywanie nowych umiejętności i przygotowanie do powrotu na rynek pracy poprzez warsztaty z zakresu aktywnego poruszania się na rynku pracy,
- e) organizowanie i wydawanie jednego gorącego posiłku osobom niemającym możliwości samodzielnego przygotowania.

W okresie sprawozdawczym cele Klubu realizowano w formie działań edukacyjno-aktywizujących, poradnictwa i samokształcenia.

Informacje, dotyczące działań podejmowanych w Klubie Integracji Społecznej na rzecz wspierania rodziny przedstawiono w dziale V pkt 3 str. 20.

Pozostałe zadania, realizowane w 2025 r. ilustruje tabela:

Lp.	Grupa działań	Rodzaj działań	Liczba osób/spotkań
1	2	3	4
1.	EDUKACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	1. Aktywizacja zawodowa – przekazywanie ofert pracy, pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, umożliwienie skorzystania z Internetu, organizowanie spotkań z pracodawcami, prowadzenie warsztatów z pisania dokumentów aplikacyjnych oraz warsztatów przygotowujących do rozmowy kwalifikacyjnej Liczba osób skierowanych do pracy. 2. Organizacja prac społecznie-użytecznych (dostarczanie korespondencji OPS na terenie miasta Kościana). 3. „Klub Młodzieżowy” – działania opisano w rozdziale V „Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny”.	51 osób 44 osoby 16 osób 11 osób
2.	ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ (OSL)	1. Praca z mieszkańcami budynków socjalnych przy ul. Gostyńskiej: spotkania obywatelskie z mieszkańcami na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej. 2. Zorganizowane zostało spotkanie partnerskie pracowników socjalnych, funkcjonariusza KPP w Kościanie, kierownika MZGMIID w Kościanie, 3. Zorganizowane zostało spotkanie specjalisty z mieszkańcami osiedla dot. „Komunikacji interpersonalnej – rozwiązywanie konfliktów”. 4. Zorganizowane zostało spotkanie wspierające mieszkanki osiedla socjalnego przy ul. Gostyńskiej z pracownikami socjalnymi. 5. Zorganizowany został Integracyjny Piknik Międzypokoleniowy.	5 spotkań

3.	PROGRAMY PROFILAKTYCZNE	1. „ Akademia Świadomego Rodzica ” 2. „ Aktywny Senior ” - grupa samopomocowa „Dziarskie Babki” 3. „ Młodzi Duchem ” Działania opisano w rozdziale V „Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny”.	47 osób 45 osób 13 osób
4.	PORADNICTWO	Porady pracownika KIS, udzielane w zależności od zgłaszanej potrzeby, dotyczyły m.in: pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, porad z zakresu obsługi komputera i sporządzania pism urzędowych, pomocy w przysyłaniu dokumentów aplikacyjnych online itp.	14 osób
5.	SAMO-KSZTAŁCENIE	1. Zajęcia komputerowe dla seniorów. Cel: nabycie i ćwiczenie nowych umiejętności, przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych z dostępu do nowoczesnych narzędzi komunikacyjnych oraz rozwijanie kontaktów międzyludzkich. 2. Nauka języka angielskiego dla seniorów.	15 osób 9 osób
6.	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	1. Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych w Kościanie „Razem Łatwiej”. 2. Polski Czerwony Krzyż oddział rejonowy w Kościanie. 3. Grupa CARITAS przy parafii św. Ducha w Kościanie. 4. Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę”. 5. Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości w Kościanie. 6. PISOP. Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich. 7. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna. 8. Fundacja TOGATUS PRO BONO – wsparcie prawne. 9. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kościanie przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej - Światło Nadziei.	2 spotkania 1 spotkanie 1 spotkanie 1 spotkanie 2 spotkania 2 spotkania 1 spotkanie 1 spotkanie 2 spotkania
7.	PRACE SPOŁECZNIE-UŻYTECZNE	Organizowano prace społecznie użyteczne dla osób długotrwale bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Praca polegała na doręczaniu korespondencji Ośrodka na terenie miasta Kościana. Wartość prac finansowanych przez miasto Kościan wyniosła 25.406,00 zł.	16 osób
8.	PROJEKT PN. „PUDEŁKO ŻYCIA”	Kontynuowano Program „Pudełko Życia”, którego celem jest zapewnienie osobom starszym, samotnym, schorowanym oraz z niepełnosprawnością właściwej opieki oraz wsparcia w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia.	wydano 12 pudełek
9.	PROJEKT PN. „MIĘDZYPOKOLENIOWE PODRÓŻE PO KULTURZE”	Od kwietnia do listopada 2025 roku realizowano w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Człowiek dla Człowieka” projekt „Międzypokoleniowe podróże po kulturze”, który dofinansowany był z Gminy Miejskiej Kościan. Głównym założeniem projektu było podjęcie działań z zakresu kultury na rzecz seniorów powyżej 60 r. ż. oraz dzieci w wieku od 6 do 15 lat z terenu miasta Kościana. W ramach projektu odbyły się takie działania jak: międzypokoleniowe warsztaty integracyjne, „Bajkowe warsztaty” z pracownikiem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kościanie, lekcja historii w Muzeum Regionalnym im. dr. Henryka Florkowskiego w Kościanie, międzypokoleniowa gra terenowa podczas edukacyjno-kulturalnego wyjazdu do Pałacu i Stadniny Koni w Racocie.	15 osób powyżej 60 r. ż. oraz 15 dzieci w wieku od 6 do 15 lat z terenu miasta Kościana

10.	PROJEKT „MOSTY SUKCESU”	Projekt pn. „Mosty sukcesu” realizowany z Profutura Hub Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu w partnerstwie z Gminą Miejską Kościan/Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kościanie opracowany w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027, Priorytet 6: Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+), Działanie 6.10 Aktywna integracja. Celem projektu w 2025 r. była aktywizacja społeczno-zawodowa 10 osób w wieku 18-89 lat zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, biernych zawodowo, z powodu niepełnosprawności, stanu zdrowia, ze względu na obowiązki rodzinne oraz ich otoczenia z terenu miasta Kościana oraz zwiększenie zatrudnienie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez poprawę dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej. Cele szczegółowe: - zdobycie doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażu; - zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności lub kompetencji; - zdobycie umiejętności poruszania się po rynku pracy; - przełamywanie barier osobowościowych, które utrudniają funkcjonowanie na rynku pracy. W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku uczestnicy skorzystali z następującego wsparcia: - wsparcie psychologiczne – 3 h/os. Celem była diagnoza i pomoc w osiągnięciu celów osobistych i zawodowych. Wsparcie obejmowało diagnozę indywidualną, - doradztwo zawodowe – 3 h/os. Identyfikacja potrzeb i predyspozycji zawodowych, motywacji. Diagnoza możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego. Skonstruowanie IPD – indywidualnego planu działania, w tym planu rozwoju kariery zawodowej, - wsparcie pośrednika pracy – 5 h/os. Wsparcie w wyborze zawodu zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami, pozyskiwanie pracodawców, poszukiwanie ofert pracy, informowanie uczestników o ofertach pracy, pomoc w sporządzeniu dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, weryfikacja efektywności zawodowej, - kurs umiejętności społecznych – 24 h/os. Wzmocnienie wiary w możliwości zmiany sytuacji życiowej, przezwyciężenie barier, nabycie kompetencji społecznych – sposoby reakcji na krytykę, zarządzanie stresem, twórcze rozwiązywanie problemów, komunikacja społeczna, - kurs aktywnego poszukiwania pracy – 24 h/os. Celem było uświadomienie o roli inwestowania w rozwój kwalifikacji, sporządzenie CV, autoprezentacja, poznanie metod, źródeł informacji oraz sposobów na znalezienie pracy, - kursy zawodowe – celem było zdobycie nowych kompetencji, które mogą zostać wykorzystane na rynku pracy zgodnie z identyfikacją potrzeb uczestników projektu. Uczestnicy zrealizowali kurs pn.	10 osób
-----	--------------------------------	---	---------

		Pracownik biura z elementami promocji i profesjonalnego wizerunku. Zajęcia odbywały się w salach Klubu Integracji Społecznej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościanie, ul. Bernardyńskiej 2.	
11.	PROJEKT „WIELKOPOLSKIE TELECENTRUM OPIEKI” (nadal trwa)	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie realizuje Projekt pn. „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027” w ramach działania 06.13 Usługi społeczne i zdrowotne realizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu we współpracy z gminami Województwa Wielkopolskiego. Celem projektu jest poprawa dostępu do lepszej jakości usług społecznych poprzez rozwój kompleksowych usług w środowisku lokalnym oraz poprawa bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez uruchomienie tzw. „opieki na odległość”. W ramach projektu funkcjonuje Centrum Wsparcia Seniora oraz zakupiony sprzęt biurowy oraz wyposażenie CWS. Zatrudniony został Koordynator usług w obszarze wsparcia osób starszych, rozdysponowano 188 bezpłatnych teleopasek. W ramach Projektu realizowane są także inne działania wspierające osoby starsze oraz opiekunów nieformalnych: wsparcie asystentów osób starszych; kurs pierwszej pomocy przedmedycznej dla 5 opiekunów nieformalnych osób starszych; usługa fizjoterapeuty/rehabilitanta w miejscu zamieszkania seniora; grupa samopomocowa dla opiekunów nieformalnych; grupy wsparcia dla osób starszych; kurs cyfrowy pn. „Jak odnaleźć się w świecie Internetu” dla osób w wieku 60+; kurs języka angielskiego dla seniorów; inicjatywa lokalna na rzecz osób 60+, opiekunów nieformalnych, osób, organizacji i instytucji pracujących w obszarze wsparcia seniorów, mająca na celu kreowanie pozytywnego wizerunku osób 60+.	579 osób
12.	PACZKI ŻYWNOŚCIOWE	Od 28 lipca 2022 roku dzięki współpracy z Leszczyńskim Bankiem Żywności za Pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie zostają wydawane paczki żywnościowe. Paczki te są wydawane w myśl ustawy o przeciwdziałaniu marnotrawienia żywności. Przypominamy, że paczkę może uzyskać każdy mieszkaniec Kościana – nie jest wymagane spełnienie kryterium dochodowego, nie jest przeprowadzany rodzinny wywiad środowiskowy.	60 osób/ 48 spotkań

Źródło: Opracowanie własne.

2) Lokalne Centrum Wolontariatu (LCW)

Celem działania Lokalnego Centrum Wolontariatu było pobudzanie aktywności lokalnej i angażowanie społeczności miasta Kościana do współuczestniczenia w rozwiązywaniu niektórych problemów społecznych, w szczególności wspieranie osób, które z różnych przyczyn nie radzą sobie z pokonywaniem trudności życiowych. Dotyczy to dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, mających trudności w nauce, młodzieży w wieku 15 – 25 lat, mającej problemy z prawidłowym funkcjonowaniem w społeczności, osób starszych i samotnych, potrzebujących wsparcia w zaspokajaniu potrzeb życiowych, osób z niepełnosprawnością:

- a) działania LCW nakierowano na:
- pracę na rzecz instytucji pomocowych oraz współpracę z instytucjami publicznymi i stowarzyszeniami,
 - świadczenie pomocy osobom z niepełnosprawnością,
 - współpracę z rodzicami i wychowawcami na rzecz dzieci zaniedbanych edukacyjnie,
 - organizowanie form wsparcia i poradnictwa dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień,
 - organizowanie działalności sportowej i kulturalno-oświatowej dla dzieci i młodzieży ze środowisk dysfunkcyjnych itp.,
- b) w bazie danych LCW na dzień 31 grudnia 2025 r. zarejestrowanych było 131 wolontariuszy,
- c) w roku 2025 Lokalne Centrum Wolontariatu pełniło rolę inicjatora, organizatora lub koordynatora działań opisanych szczegółowo w tabeli:

Lp.	Grupa działań	Rodzaj działań	Liczba uczestników s- spotkania w-wolontariusz
1	2	3	4
1.	Szkoleniowa	1) przeprowadzono szkolenia i kursy podnoszące uprawnienia wolontariuszy, w tym: – spotkania informacyjno-promocyjne w Klubie Wolontariusza (6 spotkań), – szkolenie „Wolontariat w pierwszych krokach” (5 szkoleń), – szkolenie „Starszy Brat Starsza Siostra” (1 szkolenie), – szkolenie z psychologiem dla uczestników programu „Starszy Brat Starsza Siostra” (1 szkolenie),	137 75 9 7
2.	Koordynacyjna	1) koordynowano pracę wolontariuszy w następujących programach: – „Pomoc dla kościańskiego seniora”, – „Pogotowie Szkolne” (pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji i nauce), – „Starszy Brat Starsza Siostra”, – „Wnuczka Babcia Wnuczek Dziadek”, – „Wolontariat w przedszkolu”, 2) uczestniczono w 26 akcjach społecznych, wspierając instytucje oraz organizacje pozarządowe z terenu Kościana,	4 s/13 w 24 d/25 w 19 d/21 w 5 s/5 w 3 124
3.	Organizacyjna	1. realizowano cotygodniowe spotkania w ramach programu profilaktycznego „Profilaktyczne Zajęcia Tematyczne” – sekcje tematyczne (muzyczna, taneczna, plastyczna, kulinarna) w Klubie Wolontariusza, 2. zorganizowano: • wyjazdy kulturalno-edukacyjno-przyrodnicze dla dzieci z rodzin objętych wsparciem Centrum Wolontariatu (17 razy), • program profilaktyczny „Bezpieczne Wakacje” - zajęcia letnie, • program profilaktyczny „Bezpieczne Wakacje” - zajęcia zimowe, • kampanię społeczną „Wolontariusze... z sercem w koszyczku”,	48 d/18 w 75 d/37 w 47 d/22 w 42 d/ 27 w 38

		• kampanię „Wolontariusze z wesołą kolędą” polegającej na tworzeniu ozdób dla osób starszych, chorych z oddziału paliatywnego,	33
		3. realizowano: – projekt partnerski „Mali Mistrzowie Zdrowia” zainicjowany przez Stowarzyszenie „Człowiek dla Człowieka” przy wsparciu Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie, którego celem była aktywizacja uczestników w obszarze ochrony i promocji zdrowia, rozwój ich zainteresowań oraz wykorzystanie odkrytego potencjału w późniejszej pracy wolontarystycznej na rzecz drugiego człowieka. Projekt dofinansowano ze środków Powiatu Kościańskiego oraz z Urzędu Miejskiego Kościana. W ramach projektu zorganizowano: • warsztaty integracyjne, • warsztaty z dietetykiem dotyczące zdrowego odżywiania, • warsztaty kulinarne, • warsztaty mindfulness, • rajd rowerowy do Szkółki Leśnej w Racocie, • wyjazd do agroturystyki „Wesołe Ranczo” w Niechłódzie, a) Projekt partnerski „MTM. Mamy Tę Moc!” realizowany przez Stowarzyszenie „Człowiek dla Człowieka” przy wsparciu Ośrodka Pomocy Społecznej, którego celem było zwiększenie potencjału Stowarzyszenia "Człowiek dla Człowieka" mającego siedzibę i działającego na terenie miasta Kościana do prowadzenia działań na rzecz rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zwiększenie odporności społeczności lokalnych na kryzys poprzez podniesienie kwalifikacji i umiejętności wolontariuszy, zwiększenie współpracy między nimi a Organizacjami Pozarządowymi, zacieśnienie współpracy oraz integracja Organizacji Pozarządowymi oraz zwiększenie ilości inicjatyw lokalnych na terenie miasta Kościan. Projekt sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wsparcia Organizacji Pozarządowych Moc Małych Społeczności. W ramach projektu zorganizowano: • warsztaty integracyjne dla wolontariuszy, • kurs animatora zabaw dla dzieci, • wyjazd integracyjno-szkoleniowy z warsztatami liderскими, • spotkania integracyjne dla Organizacji Pozarządowych, • inicjatywę lokalną przeprowadzoną przez Wolontariuszy we współpracy z Organizacjami Pozarządowymi – Balik Myszki Miki i Przyjaciół we współpracy ze	20
			20
			5 organizacji pozarządowych

		Stowarzyszeniem Przyjaciół Przedszkola nr 1 im. Wandy Chotomskiej w Kościanie, • Tydzień Wolontariatu i Organizacji Pozarządowych, w ramach którego przeprowadzono cztery warsztaty dla przedszkolaków pn. „Kto to jest wolontariusz?” oraz zorganizowano Targi Wolontariatu i Organizacji Pozarządowych, • pracę wolontariuszy na rzecz lokalnych Organizacji Pozarządowych.	
--	--	---	--

Źródło: Opracowanie własne.

Prowadzone w 2025 r. formy aktywizacji społecznej wpisywały się w założenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kościan na lata 2016-2025” i bezpośrednio przyczyniały się do realizacji zadań z zakresu wspierania rodzin w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu i aktywizacji osób starszych.

Działania Klubu Integracji Społecznej i Lokalnego Centrum Wolontariatu, nakierowane były na zapobieganie lub łagodzenie negatywnych skutków problemu alkoholowego w rodzinach (zajęcia edukacyjne o charakterze profilaktycznym i kulturalno-sportowym, grupy wsparcia, międzypokoleniowe wycieczki edukacyjne, warsztaty terapeutyczne itp.). Finansowano je ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz środków własnych.

Kwota wydatków poniesionych na realizację zadań KIS oraz LCW wyniosła 153 366,03 zł.

3. Przeciwdziałanie zjawisku bezdomności.

- 1) w stosunku do osób bezdomnych, będących mieszkańcami Kościana realizowano procedurę zgodną z założeniami „Programu wychodzenia z bezdomności” w ramach której:
 - a) udzielono schronienia oraz zapewniono odzież i posiłki,
 - b) wdrożono pomoc terapeutyczną,
- 2) kontynuowano działania nakierowane na ograniczanie negatywnych skutków wykluczenia społecznego związanego z bezdomnością poprzez:
 - a) zapewnienie osobom zagrożonym oraz osobom w kryzysie bezdomności bezpieczeństwa socjalnego,
 - b) wspieranie w radzeniu sobie z problemem marginalizacji i wykluczenia społecznego,
 - c) współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie przywracania prawidłowych funkcji społecznych osób w kryzysie bezdomności,
 - d) aktywizację zawodową osób w kryzysie bezdomności,
 - e) w ramach zintegrowanego systemu usług socjalnych, świadczonych przez Ośrodek na rzecz osób w kryzysie bezdomności w roku 2025 udzielono pomocy w następujących formach:

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób		Dynamika w %
		2024	2025	
1	2	3	4	5(4:3)
1.	Udzielenie i zapewnianie schronienia, odzieży, posiłku, opału, bonów, leków.	12	14	116,67
2.	Pomoc psychologiczno-terapeutyczna.	0	0	0
3.	Pomoc w leczeniu uzależnień.	0	1	0,00
4.	Pomoc prawna.	0	0	0

5.	Wspieranie różnych form zatrudnienia, w tym socjalnego, prac społecznie użytecznych.	0	0	0
6.	Aktywizacja na rynku pracy.	0	0	0
7.	Pomoc w rozwiązywaniu problemów rodziny, odbudowywaniu więzi rodzinnych, powrót do rodziny.	0	0	0
8.	Działania informacyjne, polegające na wydawaniu informatorów, w których zawarte są dane o możliwości uzyskania pomocy, jej rodzajach oraz adresach placówek świadczących pomoc osobom w kryzysie bezdomności.	31	25	80,65
9.	Pomoc w wyrabianiu lub odtwarzaniu dokumentów osobistych.	0	0	0
10.	Pomoc finansowa.	8	10	125,00
11.	Wsparcie w wypełnieniu i złożeniu wniosku o przydział lokalu z zasobów gminy, motywowanie do usamodzielnienia mieszkaniowego	8	5	62,50
12.	Usamodzielnienie, przezwyciężenie kryzysu bezdomności	1	3	300,00

Źródło: Opracowanie własne.

- 3) realizując zapisy art. 48a ustawy o pomocy społecznej oraz wytyczne Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakresie pomocy osobom w kryzysie bezdomności w dniu 30 stycznia 2018 r. podpisano porozumienie w sprawie powierzenia miastu Leszno zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, polegającego na objęciu osób bezdomnych z terenu Gminy Miejskiej Kościan usługami świadczonymi przez schronisko prowadzone przez miasto Leszno.
W ramach realizacji powyższego zadania:
- do schroniska skierowano 3 osoby,
 - dokonano rezerwacji miejsc całodobowego pobytu dla dwóch osób na cały rok kalendarzowy,
 - ponoszono odpłatność z tytułu:
 - gotowości schroniska na przyjęcie osoby w kryzysie bezdomności - za jedno miejsce 42,00 zł za dobę, tj. 30.660,00 zł za rok,
 - pobytu osoby w schronisku - za jedno miejsce 78,00 zł za dobę, tj. 5.276,00 zł,
 - ogółem 35.936,00 zł za rok 2025,
- 4) podpisano umowę ze Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu „Judym” o świadczenie schronienia i usług opiekuńczych dla osób w kryzysie bezdomności w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi „Katarzynka” w Synogaci. W 2025 r. żadna osoba nie skorzystała z tej formy wsparcia, w związku z czym nie poniesiono z tego tytułu żadnych wydatków,
- 5) podpisano umowę ze Stowarzyszeniem Centrum Wsparcia Społecznego o świadczenie schronienia dla osób w kryzysie bezdomności z usługami opiekuńczymi w schronisku w Biłgoraju.
W ramach umowy umieszczono w schronisku 1 osobę.
Koszt pobytu jednej osoby – 99,00 zł za dobę.
Łączny wydatek z tego tytułu poniesiony w 2025 r. wyniósł 34.749,00 zł.
- 6) zapewniono schronienie matce z dzieckiem w Domu Samotnego Rodzica w Lisówkach oraz w Hostelu prowadzonym przez Pogotowie Społeczne w Poznaniu.
Wydatki z tego tytułu w 2025 r. wyniosły 6.410,94 zł.

- 7) szczególną uwagą i wsparciem objęto osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone bezdomnością w okresie zimowym.

4. Łagodzenie skutków zima; Program „Akcja zima”.

- 1) w miesiącach: styczeń – marzec oraz w listopadzie i w grudniu 2025 r. pracownicy socjalni przeprowadzili monitoring w rejonach objętych pracą socjalną ustalając:
 - a) liczbę osób w kryzysie bezdomności w Kościanie, w tym osoby, dla których należało przygotować w sezonie zimowym miejsca noclegowe. Stwierdzono, że na terenie miasta przebywało 6 osób w kryzysie bezdomności. Żadna z tych osób nie oczekiwała skierowania do schroniska,
 - b) liczbę osób w kryzysie bezdomności, którzy sami zapewniają sobie noclegi, jednakże wymagają wsparcia instytucjonalnego (zakup opału, wyposażenie w ciepłą odzież, posiłki itp.). W tej grupie znalazło się 8 osób.
- 2) ściśle współpracowano ze Strażą Miejską i Komendą Powiatową Policji w Kościanie w zakresie:
 - a) monitorowania miejsc ewentualnego przebywania osób w kryzysie bezdomności i zapobiegania zagrożeniu zdrowia i życia, wynikającego z niskich temperatur,
 - b) wymiany informacji i szybkiego reagowania na potrzeby mieszkańców związane z niskimi temperaturami,
- 3) w 2025 r. rozpatrywano wnioski mieszkańców o pomoc materialną w związku z trudnymi warunkami zimowymi. W tym okresie udzielono mieszkańcom następującego wsparcia:
 - a) przyznano i wypłacono zasiłki celowe lub specjalne zasiłki celowe na zakup opału 61 rodzinom na kwotę 54.083,70 zł (średnio 886,62 zł),
 - b) wydano ciepłą odzież 2 osobom w kryzysie bezdomności,
 - c) nadal kontynuowana jest pomoc w formie jednego gorącego posiłku, który przyznaje się niezależnie od pory roku,
 - d) 1 osoba otrzymała pomoc w formie zasiłków celowych na sfinansowanie kosztów gorących posiłków. Zasiłki te zostały zrefundowane przez inną gminę.

Wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności realizuje 1 pracownik socjalny w ramach Działu Pomocy Środowiskowej. Kolejny rok pokazuje, że wyspecjalizowanie pracownika w pomocy tej kategorii osób usprawniło realizację planów wsparcia, pogłębiło współpracę z organizacjami działającymi na rzecz osób nieposiadających miejsca zamieszkania, poprawiło diagnostykę dotyczącą miejsc przebywania osób w kryzysie bezdomności.

5. Realizacja zadań wynikających z programu „Czyste powietrze”.

Obsługę programu „Czyste powietrze” powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kościanie, na podstawie zarządzenia nr 310/20 Burmistrza Miasta Kościana z dnia 27 października 2020 r. w sprawie upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach wyliczenia przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego i wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

Program przewiduje dopłaty do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych, a tym samym ograniczanie negatywnych skutków smogu. Zadanie realizowano w Dziale Zabezpieczenia Społecznego. Przyjmowano wnioski, ustalano wysokość dochodu i wydawano zaświadczenia. W 2025 r. wydano 28 zaświadczeń.

6. Realizacja zadań związanych ze świadczeniami wynikającymi ze wzrostu cen energii, gazu i innych źródeł ogrzewania.

DODATEK GAZOWY

Dodatek gazowy został wprowadzony ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2025 r., poz. 204).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie zadanie dotyczące dodatku gazowego zaczął realizować od 02.01.2022 r.

Dodatek gazowy przysługuje gospodarstwom domowym, w których głównym źródłem ogrzewania są urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi.

W 2025 roku wypłacono 2 świadczenia na kwotę 638,80 zł.

IX. REALIZACJA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW.

1. Kontynuacja projektu pn. „Kościańskie Pudełko Życia”

opracowanego w Klubie Integracji Społecznej, w ramach poszukiwania nowych form wspierania mieszkańców miasta Kościana w sytuacjach kryzysowych:

- 1) **cel projektu:** zapewnienie osobom starszym, samotnym, schorowanym oraz niepełnosprawnym właściwej opieki oraz wsparcia w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia,
- 2) **uczestnicy projektu:** mieszkańcy miasta Kościana,
- 3) **działania:** prowadzenie kampanii informacyjnej o sposobie korzystania z „Pudełka życia”, wydawanie karty zdrowia i „Pudełek życia”; pudełko życia to opatrzone specjalną naklejką opakowanie, wyposażone w kartę informacyjną, zawierającą najważniejsze dane dotyczące sytuacji zdrowotnej oraz inne ważne informacje kluczowe dla sprawnego przeprowadzenia akcji ratunkowej w przypadku braku kontaktu z osobą ratowaną,
- 4) **rezultaty:** wydano 12 pudełek życia, podnosząc poczucie bezpieczeństwa osób starszych, samotnych i chorych,
- 5) **termin realizacji projektu:** od 20 listopada 2017 r. - nadal,
- 6) **budżet projektu:** wykorzystywano zasoby sfinansowane w latach poprzednich.

2. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

I. Moduł I

- 1) **cel programu:** zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy,
 - 2) **forma pomocy:** uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich,
 - 3) **termin realizacji:** rok 2025,
 - 4) w ramach Programu z pomocy nie skorzystała żadna osoba, pomimo wcześniej zgłaszanego zainteresowania,
 - 5) **wartość Programu:** na realizację modułu I Programu Ośrodek Pomocy społecznej w Kościanie wnioskował o środki finansowe w kwocie 46.635,00 zł. W związku z brakiem uczestników nie poniesiono żadnych wydatków.
- W 2025 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie nie realizował modułu II programu, który zapewniał dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Tego rodzaju

wsparcie Ośrodek realizował natomiast w ramach projektu „Wielkopolskie Telecentrum Opieki”.

3. Program pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025.

- 1) **cel programu:** wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:
 - a) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
 - b) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi,
- 2) **adresaci programu:** członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad dziećmi i osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 3) **forma i wymiar pomocy:** Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem dla siebie, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa wytchnieniowa może służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.
Usługa w formie opieki wytchnieniowej realizowana była w dwóch formach:
 - a) w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością w wymiarze 115 godzin na jednego dorosłego uczestnika oraz 80 godzin dla dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności,
 - b) w ramach pobytu całodobowego w domu pomocy społecznej, w wymiarze 8 dób dla jednego uczestnika ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
 - c) z usługi w formie pobytu dziennego skorzystały 22 osoby (20 osób dorosłych i 2 dzieci); wypracowano łącznie 2.380 godzin,
 - d) z usługi w formie pobytu całodobowego w Domu Pomocy Społecznej w Jarogniewicach, skorzystała 1 osoba dorosła ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 4) **termin realizacji:** od 11 maja 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.,
- 5) **wartość programu w kwocie:**
 - a) pobyt dzienny: 112.206,65 zł,
 - b) pobyt całodobowy: 6.472,83 zł.

Program w całości finansowany z Funduszu Solidarnościowego.

4. Program „Opieka 75 +” – Edycja 2025.

- 1) **cel programu:** celem dotacji jest wsparcie samorządów w poprawie dostępności do usług dla osób w wieku 75 lat i więcej,
- 2) **adresaci programu:** osoby w wieku 75 lat i starsze, które zgodnie z zaleceniami lekarskimi wymagają opieki innych osób, a nie zawsze rodzina ma możliwość zorganizowania takiej opieki,
- 3) **forma i wymiar pomocy:**
 - a) dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu w 2024 roku i były one kontynuowane w 2025 roku,
 - b) dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2024 te usługi nie były świadczone (osoby nowe),

c) dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i starszych. W ramach usług opiekuńczych udzielono pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i wykonywano czynności pielęgnacyjno-higieniczne dla 70 osób, realizując 23 566 godzin.

4) **termin realizacji:** od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.,

5) **finansowanie programu w zakresie usług realizowanych przez pracownika Ośrodka:**

- wkład własny Gminy: 7.117,75 zł,
- środki z budżetu państwa: 10.676,58 zł,
- wartość programu ogółem: 17.794,33 zł.

Lp.	Temat	2024	2025	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4 : 3)
1.	Kwota przyznanej dotacji	190.432,23 (na usługi świadczone przez Tutelę i OPS)	11.062,46 (na usługi świadczone przez pracownika OPS)	-----
2.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w ramach programu	47	70	148,94
3.	Liczba wypracowanych godzin	13887	23566	169,70
4.	Wartość wykorzystanej dotacji	182.306,11	10.676,58	-----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej i usług opiekuńczych.

5. Program „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ” - Edycja 2025.

1) **cel programu:** wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym,

2) **adresaci programu:**

- a) dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- b) osoby z niepełnosprawnością posiadające orzeczenie:
 - o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo

–traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

3) **forma i wymiar pomocy:** usługi asystencji osobistej polegają w szczególności na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- a) wsparcie uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- b) wsparcie uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- c) wsparcie uczestnika w przemieszczaniu się poza miejsce zamieszkania,
- d) wsparcie uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Grupą docelową było 14 osób z niepełnosprawnością, w tym 10 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 2 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną. Wymiar godzin usług asystencji osobistej:

- a) dla jednej osoby niepełnosprawnej z niepełnosprawnością sprzężoną wynosił 600 godzin,
- b) dla jednej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności 460 godzin,
- c) dla jednej osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności 304 godziny, natomiast dla drugiej 302 godziny.

Faktycznie z tej formy pomocy skorzystało 10 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, które wykorzystały łącznie 3.835 godzin, 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które wykorzystały 901 godzin oraz 2 osoby posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną i wykorzystały łącznie 208 godzin.

4) **termin realizacji:** od 10 marca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.,

5) **wartość programu w kwocie:** 245.662,28 zł.

Program w całości finansowany z Funduszu Solidarnościowego.

PODSUMOWANIE PROGRAMÓW REALIZOWANYCH NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ I OPIEKUNÓW OSÓB ZALEŻNYCH

Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego

ROK	WNIOSKOWANA KWOTA	OTRZYMANA DOTACJA	LICZBA OSÓB OBJĘTA WSPARCIEM	LIMIT GODZIN NA OSOBE
2023	98.673,98	64.825,12	1	536 godz.
2024	253.784,16	146.721,80	6	504 godz. dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną 432 godz. dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności

2025	696.583,30	384.541,90	14	600 godz. dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; 460 godz. dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności; 304 godz. dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności; (1 osoba); 302 godz. dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności; (1 osoba)
-------------	-------------------	-------------------	-----------	---

Źródło: Opracowanie własne.

Opieka wytchnieniowa

ROK	WNIOSKOWANA KWOTA		OTRZYMANA DOTACJA		LIMIT GODZIN/DÓB		LICZBA OSÓB	
	DZIENNY	POBYT 24H	DZIENNY	24H	DZIENNY	24H	DZIENNY	24H
2019	54.000,00	0	43.632,00	0	60	0	9	0
2020	54.478,59	0	54.478,59	0	100	0	7	0
2021	130.560,00	0	65.280,00	0	160	0	8	0
2022	135.614,30	37.128,00	135.614,30	37.128,00	240	14	12	1
2023	154.987,78	31.221,93	129.963,71	26.154,27	230	12- 2 osoby; 11 -1 osoba;	14	3
2024	240.687,36	45.696,00	124.355,14	32.640,00	124	10	17	4
2025	276.508,94	45.696,00	119.219,44	19.584,00	115- dla osób dorosłych 80- dla dziecka	8	22	1

Źródło: Opracowanie własne.

6. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

Dotacja została przeznaczona na dofinansowanie zadania własnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, polegającego na dofinansowaniu funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego. Celem dotacji było wzmocnienie samorządów lokalnych w realizacji zadania dotyczącego funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych. Wykorzystanie środków finansowych w maksymalnej wysokości warunkowane było organizacją co najmniej 6 posiedzeń ZI w okresie od

01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. zgodnie z zapisami art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie/Zespół Interdyscyplinarny przeprowadził w 2025 r. 6 posiedzeń ZI. Środki finansowe zostały wykorzystane na wypłacenie dodatków specjalnych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego będącymi przedstawicielami jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, na zakup sprzętu komputerowego oraz materiałów biurowych.

Koszt realizacji zadania wyniósł **6.000,00 zł** i sfinansowany został z dotacji (WUW własne).

7. Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2025 r.”

Celem Programu była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.

W ramach Programu zostały dofinansowane:

- a) dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentom dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2.400,00 zł, podzielonego na 12 części odpowiadającym miesiącom zatrudnienia, w wysokości do 200,00 zł za każdy przepracowany miesiąc, proporcjonalnie do wymiaru etatu. Dodatki do wynagrodzenia otrzymało trzech asystentów zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
- b) koszty zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% wynagrodzenia ponoszone od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

Koszt realizacji zadania w 2025 r. z Funduszu Pracy wyniósł **61.788,08 zł**.

8. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”.

Celem Programu było dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zatrudnionych na podstawie stosunku pracy przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego od 01.01.2025 r. – 31.12.2025 r. otrzymało 5 pracowników.

Koszt realizacji zadania w 2025 roku wyniósł z dotacji (WUW własne) **57.362,28 zł**.

9. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”.

Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, w postaci dodatku motywacyjnego.

Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego od 01.01.2025 r. – 31.12.2025 r. otrzymało 44 pracowników.

Koszt realizacji zadania w 2025 roku wyniósł **564.290,07 zł** i realizowany był z dotacji (WUW własne).

X. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z POMOCĄ OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie realizował również zadania dotyczące wsparcia mieszkańców Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zmuszeni byli opuścić swój kraj. Pomoc ta realizowana była w następujących formach:

- 1) przyznanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 2) przyznanie pomocy materialnej dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne),
- 3) przyznawanie świadczeń rodzinnych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, opłacanie składki zdrowotnej osobom uprawnionym do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Poniżej tabela przedstawiająca zestawienie ilościowe i kosztowe opisanych form pomocy:

Lp.	Liczba przeprowadzonych przez pracowników w socjalnych kontroli	Pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)	Świadczenia rodzinne	Składka zdrowotna od świadczenia pielęgnacyjnego	Zasiłek celowy – sprawienie pogrzebu z Funduszu Pomocy
1	2	3	4	5	6
Liczba świadczeń lub kontroli	0	4 dzieci (8 zasiłków)	375 (14 rodzin)	12 (1 osoba)	1 osoba
Wartość świadczenia:	nie dotyczy	4.960,00	256.869,48	0,00	5.665,42
Koszt zadania:		0,00	8.093,76	0,00	0,00
Pozostałe wydatki:		0,00	37.992,36	3.549,96	0,00
Razem wydatek:		4.960,00	302.955,60	3.549,96	5.665,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej i Działu Zabezpieczenia Społecznego.

Ponadto 5 uczniów – obywateli Ukrainy (ze statusem UKR) skorzystało ze wsparcia w postaci gorących posiłków, z czego czworo z nich na wniosek dyrektorów placówek edukacyjnych w ramach pomocy doraźnej.

XI. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KOŚCIANIE WEDŁUG ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

(wartość w zł).

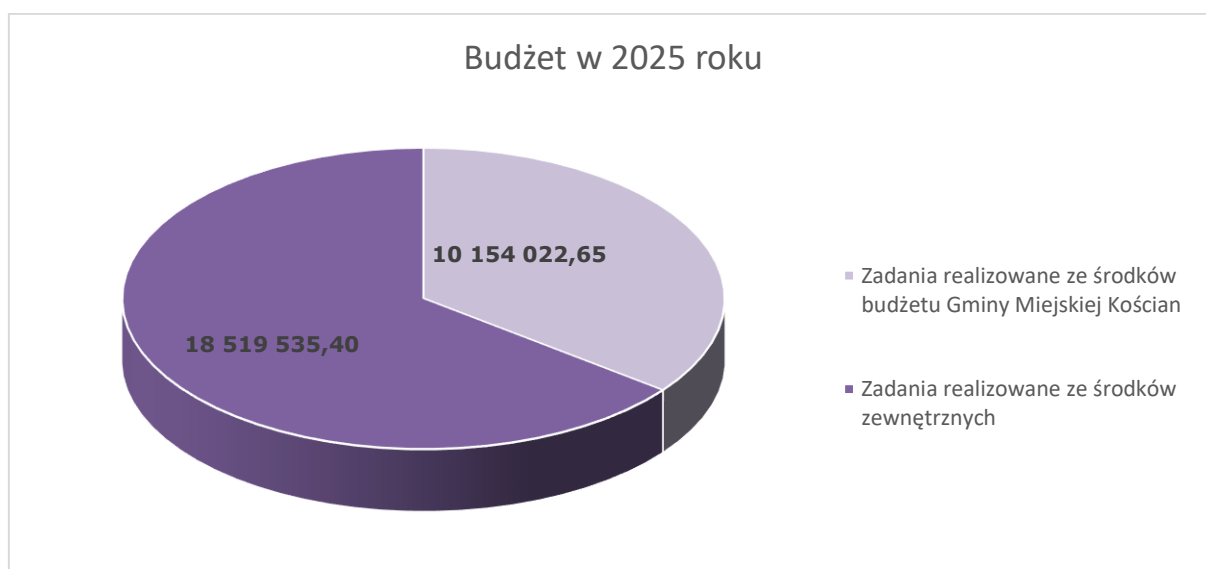
Wykaz zadań	Kwota świadczeń	Kwota kosztów	Pozostałe	Ogółem
1	2	3	4	5
Ogółem	18.499.919,02	457.632,88	9.716.006,15	28.673.558,05
Zadania własne	3.485.086,17	0,00	6.668.936,48	10.154.022,65
Domy Pomocy Społecznej	1.013.869,11	0,00	0,00	1.013.869,11
Ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasiłki okresowe i celowe (w tym także zasiłki specjalne celowe, schronienia.	126.548,24	0,00	0,00	126.548,24
Zasiłki stałe	0,00	0,00	0,00	0,00
Usługi opiekuńcze	0,00	0,00	30.696,53	30.696,53
Program Opieka 75+	0,00	0,00	7.117,75	7.117,75
OPS	0,00	0,00	5.496.697,23	5.496.697,23
OPS / kuratela	10.800,00	0,00	0,00	10.800,00
Zespół Doradztwa Rodzinnego	0,00	0,00	47.431,97	47.431,97
Pieczą zastępczą	389.462,03	0,00	0,00	389.462,03
Stypendia	3.249,93	0,00	0,00	3.249,93
Dodatki mieszkaniowe	1.719.134,62	0,00	0,00	1.719.134,62
Dożywianie	216.913,68	0,00	0,00	216.913,68
Asystent Rodziny	0,00	0,00	229.676,20	229.676,20
Zespół Interdyscyplinarny	0,00	0,00	119.957,86	119.957,86
Świetlica Socjoterapeutyczna	0,00	0,00	419.774,56	419.774,56
Klub Integracji Społecznej	0,00	0,00	73.100,00	73.100,00
Prace społecznie użyteczne	0,00	0,00	25.278,40	25.278,40
Kościński Telefon Zaufania	0,00	0,00	9.532,00	9.532,00
Lokalne Centrum Wolontariatu	0,00	0,00	80.266,03	80.266,03
Pochówek obywatela	5.108,56	0,00	0,00	5.108,56

Ukrainy bez statusu uchodźcy				
Program "Korpus Wsparcia Seniora"	0,00	0,00	0,00	0,00
Projekt "Wielkopolskie Telecentrum Opieki"	0,00	0,00	23.365,39	23.365,39
Projekt „Mosty sukcesu”	0,00	0,00	9.475,08	9.475,08
Fundusz Alimentacyjny	0,00	0,00	96.567,48	96.567,48
Środki finansowe z Funduszu Pracy	0,00	0,00	61.788,08	61.788,08
Program "Asystent Rodziny"	0,00	0,00	61.788,08	61.788,08
Środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego	0,00	7.143,93	357.197,83	364.341,76
Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością"	0,00	4.816,90	240.845,38	245.662,28
Program "Opieka Wytchnieniowa"	0,00	2.327,03	116.352,45	118.679,48
Fundusz Pomocy	267.494,90	8.093,76	41.542,32	317.130,98
Stypendia	4.960,00	0,00	0,00	4.960,00
Świadczenia rodzinne	256.869,48	8.093,76	37.992,36	302.955,60
Ubezpieczenia zdrowotne od świadczeń rodzinnych	0,00	0,00	3.549,96	3.549,96
Świadczenie – pochówek obywatela Ukrainy	5.665,42	0,00	0,00	5.665,42
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	638,80	12,78	0,00	651,58
Dodatek gazowy	638,80	12,78	0,00	651,58
Zadania zlecone + WUW własne	14.746.699,15	442.382,41	2.386.542,40	17.575.623,96
Ubezpieczenia Zdrowotne od zasiłków stałych	0,00	0,00	77.462,10	77.462,10
Zasiłki okresowe	120.000,00	0,00	0,00	120.000,00
Zasiłki stałe	883.355,39	0,00	0,00	883.355,39

OPS/opiekun prawny	15.200,00	228,00	0,00	15.428,00
OPS	0,00	0,00	250.703,34	250.703,34
Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 - 2027	0,00	0,00	564.290,07	564.290,07
Usługi specjalistyczne	0,00	0,00	47.003,18	47.003,18
Program „Opieka 75+”	0,00	0,00	10.676,58	10.676,58
Dożywianie	369.339,52	0,00	0,00	369.339,52
Stypendia	12.999,74	0,00	0,00	12.999,74
Świadczenie wychowawcze	6.850,00	2.000,00	0,00	8.850,00
Świadczenia rodzinne	12.321.298,43	408.399,73	1.062.870,02	13.792.568,18
Fundusz alimentacyjny	1.017.656,07	30.529,68	0,00	1.048.185,75
Program "Korpus Wsparcia Seniora"	0,00	0,00	0,00	0,00
Karta Dużej Rodziny	0,00	1.225,00	0,00	1.225,00
Zespół Interdyscyplinarny	0,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Kościański Telefon Zaufania	0,00	0,00	8.237,83	8.237,83
Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 - 2027	0,00	0,00	57.362,28	57.362,28
Systemy dziedzinowe wykorzystywane do pracy w obszarze pomocy społecznej	0,00	0,00	10.332,00	10.332,00

Ubezpieczenia zdrowotne od świadczeń rodzinnych	0,00	0,00	291.605,00	291.605,00
Środki finansowe z UE i BP	0,00	0,00	199.999,04	199.999,04
Projekt „Mosty sukcesu”	0,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Projekt "Wielkopolskie Telecentrum Opieki"	0,00	0,00	194.999,04	194.999,04

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji księgowej.

Źródło: Dane na podstawie ewidencji księgowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie w 2025 roku.

XII. REALIZACJA CELÓW „STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2016-2025” ORAZ ZADAŃ PREZENTOWANYCH W RAMACH POTRZEB POMOCY SPOŁECZNEJ.

Realizowano założenia określone w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016-2025”, w szczególności cele strategiczne, należące do kompetencji Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie, w tym:

- 1) **„Wspieranie, wzmacnianie rodzin oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów w rodzinie”**
Opis działań, podejmowanych w tym zakresie zamieszczono w rozdziale V sprawozdania pn. „Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny” (str. 18-24), w rozdziale VII sprawozdania pn. „Realizacja »Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2025-2027«” (str.28-34),
- 2) **„Zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja osób starszych”,**

Opis działań podejmowanych w tym zakresie zamieszczono w rozdziale IV.7. sprawozdania pn. „Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych” (str. 15-17), w rozdziale VIII sprawozdania pn. „Realizacja innych zadań polityki społecznej” (str. 34-44), w rozdziale IX sprawozdania pn. „Realizacja Projektów i Programów” (str. 45-50),

3) **„Przeciwdziałanie przemocy domowej, pomoc osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej”.**

Opis działań podejmowanych w tym zakresie zamieszczono w „Sprawozdaniu z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej za 2025 r. oraz z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2024-2030”.

XIII. PREZENTACJA POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Na podstawie stałego monitoringu, prowadzonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie oraz w oparciu o „Ocenę zasobów pomocy społecznej za 2024 r.” zdiagnozowano najważniejsze potrzeby mieszkańców Kościana w zakresie pomocy społecznej. Bieżąca diagnoza stanowi potwierdzenie celów i kierunków działania, przyjętych w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016-2025” i dotyczy kilku obszarów, związanych z kształtowaniem polityki społecznej w mieście. Zidentyfikowane potrzeby w strategicznych obszarach pomocy społecznej to:

1. Wzmocnienie rodzin oraz rozwój systemu wsparcia rodzinnego:
 - a) Potrzeba rozwijania działań wzmacniających rolę rodziny jako podstawowego środowiska wychowawczego i opiekuńczego.
 - b) Potrzeba realizacji programów edukacyjnych przygotowujących mieszkańców do pełnienia ról rodzinnych, rodzicielskich i opiekuńczych.
 - c) Potrzeba wspierania więzi międzypokoleniowych oraz aktywnego włączania seniorów w życie rodzin i społeczności lokalnej.
 - d) Potrzeba zapewnienia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji wsparcia asystenta rodziny oraz specjalistycznego poradnictwa.
 - e) Potrzeba przeciwdziałania uzależnieniom poprzez dostęp do specjalistów, działania profilaktyczne oraz edukację dzieci, młodzieży i dorosłych.
 - f) Potrzeba podnoszenia kompetencji nauczycieli, wychowawców i pracowników instytucji publicznych w zakresie rozpoznawania problemów uzależnień.
 - g) Potrzeba przeciwdziałania przemocy domowej poprzez działania edukacyjne, korekcyjno-wspierające oraz rozwój systemu pomocy osobom doświadczającym przemocy.
 - h) Potrzeba zapewnienia bezpiecznych miejsc pobytu i mieszkań interwencyjnych dla osób zagrożonych przemocą.
 - i) Potrzeba wspierania mieszkańców w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji cyfrowych potrzebnych na rynku pracy.
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wsparcie osób starszych
 - a) Potrzeba rozwoju dostępnych usług zdrowotnych, opiekuńczych i społecznych dla osób starszych.
 - b) Potrzeba zwiększenia dostępności opieki geriatrycznej oraz wsparcia osób niesamodzielnych.
 - c) Potrzeba tworzenia grup wsparcia dla opiekunów seniorów oraz osób zależnych.

- d) Potrzeba rozwoju wolontariatu na rzecz osób starszych.
 - e) Potrzeba tworzenia mieszkań wspomaganych i innych form bezpiecznego zamieszkania dla seniorów wymagających wsparcia.
 - f) Potrzeba aktywizacji społecznej seniorów poprzez udział w wydarzeniach lokalnych, inicjatywach obywatelskich i wolontariacie.
 - g) Potrzeba rozwijania systemów ulg i preferencji zwiększających dostęp seniorów do usług, kultury i rekreacji.
 - h) Potrzeba wzmacniania współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych.
3. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałanie wykluczeniu
- a) Potrzeba zwiększania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami poprzez szkolenia, doradztwo oraz współpracę z pracodawcami.
 - b) Potrzeba promowania instrumentów finansowego wsparcia zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, w tym środków PFRON.
 - c) Potrzeba tworzenia lokalnych miejsc pracy dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym przedsiębiorstw społecznych i zakładów pracy chronionej.
 - d) Potrzeba rozwijania terapii zajęciowej, rehabilitacji społecznej oraz innych form wsparcia odpowiadających na indywidualne potrzeby mieszkańców.
 - e) Potrzeba stworzenia przejrzystego systemu informacji o dostępnych formach pomocy, usługach i inicjatywach społecznych.
 - f) Potrzeba włączania osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne, kulturalne i obywatelskie miasta.
 - g) Potrzeba edukacji dzieci i młodzieży w zakresie wrażliwości społecznej, integracji oraz potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
4. Wsparcie osób zagrożonych bezdomnością i w kryzysie bezdomności
- a) Potrzeba zapewnienia ciągłości usług schronienia i pomocy interwencyjnej dla osób w kryzysie bezdomności.
 - b) Potrzeba rozwijania współpracy międzygminnej i międzyinstytucjonalnej w zakresie pomocy osobom bezdomnym.
 - c) Potrzeba organizowania sezonowych form wsparcia, takich jak ogrzewalnie w okresie zimowym.
 - d) Potrzeba prowadzenia działań reintegracyjnych umożliwiających wychodzenie z bezdomności i powrót do samodzielnego życia.

Wskazane powyżej potrzeby mogą być realizowane przy współpracy instytucji, organizacji pozarządowych oraz lokalnego biznesu. Takie działania, które w głównej mierze opierają się na szeroko rozumianych usługach społecznych, których oczekują mieszkańcy miasta, mogą być koordynowane i w części realizowane przez centrum usług społecznych (CUS).

Potrzeby miasta Kościana w zakresie pomocy społecznej określone zostały w dokumencie pn. „Ocena zasobów pomocy społecznej”, opartym na analizie lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena, zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, przedłożona została Radzie Miejskiej Kościana przez Burmistrza Miasta Kościana do dnia 30 kwietnia 2026 r. i stanowi podstawę do planowania budżetu na rok następny.

Kościan, 2025 – 04 – 17

Opracowała: Sylwia Grupińska